

ČESKÁ REPUBLIKA,
ÚSTAV ÚZEMNÍHO ROZVOJE

✉ JAKUBSKÉ NÁMĚSTÍ 3, 601 00 BRNO, P.O.BOX 234

☎ 542 42 31 31, FAX: 542 423 190, IČO: 60556552

💻 navratilova@uur.cz, www.uur.cz

Úkol A.4.10/S5

Monitoring mikroregionů Jihomoravského kraje

Místní akční skupiny (MAS) Jihomoravského kraje
(základní charakteristika jednotlivých MAS)

Garant MMR: Ing. Josef Vlk, CSc.

Garant ÚÚR: RNDr. Vladimíra Labounková

Řešitelský kolektiv:

RNDr. Jan Bína

Ing. arch. Igor Kyselka

RNDr. Vladimíra Labounková

Ing. Ludmila Rohrerová

Brno listopad 2006 (upravená verze)

1. Fungování Místních akčních skupin (MAS) v ČR

Operační program „Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství“, který byl vyhlášen pro období 2004-2006, bude v obdobné struktuře převeden do Plánu rozvoje venkova pro období 2007-2013 a financován z fondu EAFRD.

V rámci opatření tohoto programu vznikaly **Místní akční skupiny (MAS)** pro jednotlivé mikroregiony, které zpracovávaly rozvojové strategie mikroregionu. V letech 2004 - 06 byla podporována především tvorba místních rozvojových strategií. První finanční prostředky na investice byly poskytnuty vybraným MAS až v roce 2005.

Místní rozvojové strategie MAS jsou zaměřeny zejména na tyto **priority a cíle**:

- tvorba nových pracovních příležitostí na venkově,
- zlepšení kvality života,
- posílení místního ekonomického prostředí,
- zavádění nových technologií a produktů s vyšší mírou inovací a vyšší přidanou hodnotou,
- zhodnocení místních přírodních a kulturních zdrojů,
- podpora rozvoje šetrného cestovního ruchu na venkově.

MAS čerpají dotace prostřednictvím programu **LEADER**. Program **LEADER ČR** je určen venkovským mikroregionům a jejich organizačním strukturám, které vytvářejí společné rozvojové strategie a záměry. Pro Program LEADER ČR je základním předpokladem existence „místních akčních skupin“, které jsou místními iniciačními a řídicími orgány.

MAS vypracovávají záměr pro účast v programu LEADER na základě strategie rozvoje mikroregionu a zodpovídají za jeho provádění. Za tímto účelem by MAS měla mít k dispozici manažera projektů a poradce. Manažer zpravidla zpracovává jednotlivé projekty a řídí jejich realizaci. Poradce zpravidla zpracovává žádost místní akční skupiny a pomáhá při zpracování záměru a výběru projektů. Moderuje jednání partnerů.

Místní akční skupiny se musí skládat z vyváženého a reprezentativního výběru partnerů z různých socio-ekonomických sektorů daného území. Na úrovni rozhodování (programový výbor a výběrová komise) musí tvořit místní soukromý sektor – ekonomičtí partneři, neziskové organizace a fyzické osoby reprezentující zájmové skupiny – nejméně 50 % místního partnerství, veřejný sektor méně než 50 %.

Evropská unie realizuje ve svých členských zemích již od roku 1991 programy LEADER I. a II., sloužící k posílení venkovského prostoru. Od roku 2002 se na tento program připravují i mikroregiony z České republiky, a to v rámci Programu obnovy venkova, ve kterém předkládají projekty sepsané v souladu s LEADERem. Na období od roku 2000 do roku 2006 je vyhlášen program LEADER+, který navazuje na předcházející dva programy. Jeho cílem je podporovat obyvatele venkovských oblastí ve vzájemné spolupráci a partnerství, díky kterým se budou moci lépe a snáze vypořádat s novými problémy, kterým čelí v souvislosti se změnami v zemědělství v důsledku reformy. Podpora je udělována na projekty v mikroregionech, kde je MAS.

Příslušné MAS předkládají své záměry Ministerstvu zemědělství, odboru rozvoje venkova a ekologie.

Předpokladem poskytnutí podpory z programu LEADER je, že mikroregion již má hotovou rozvojovou strategii, zpracovanou na principu partnerství. Mikroregion musí mít MAS s právní subjektivitou, na niž bude delegována pravomoc provádět výběr projektů z daného mikroregionu.

Mikroregion organizovaný v podobě MAS může ležet kdekoli na území České republiky kromě katastrálního území Prahy a měst nad 25 000 obyvatel. Mikroregion má zpravidla minimálně 10 000 a nejvýše 100 000 obyvatel a hustotu nejvýše 120 obyvatel/km². Mikroregion musí být geograficky, ekonomicky nebo sociálně homogenní území. Správy územních celků mikroregionu (např. svazků obcí, národních parků, chráněných krajinných oblastí nebo obcí) musí písemně vyjádřit souhlas s účastí v mikroregionu a musí být členy místní akční skupiny. Zvýhodněny budou mikroregiony s dlouhodobým úbytkem obyvatelstva a projekty umístěné v obcích do 2 000 obyvatel. Některé z výše uvedených podmínek jsou však pro již fungující mikroregiony, které chtějí fungovat v podobě MAS a čerpat tak dotace z programu LEADER ČR, velmi limitující a mnohdy neprůchodné. Mikroregiony se snaží vyhovět těmto podmínkám i za cenu vyčlenění zejména větších obcí ze svého území, což je mnohdy na úkor dobrého fungování celistvého jádrového mikroregionu charakteru centrum-zázemí.

Cílem Programu **LEADER** je podněcovat a podporovat inovační zavádění a realizaci investic zamýšlených v rámci místních strategií, tvorbu originálních integrovaných strategií rozvoje venkovských mikroregionů a aktéry na místní úrovni k úvahám a záměrům využití potenciálů jejich území v dlouhodobější perspektivě. Program se zaměřuje především na nové formy zlepšování kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického prostředí a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví.

Celkový cíl:

Zlepšení organizačních schopností venkovských mikroregionů.

Specifické cíle:

- Nové formy zlepšení kvality života ve venkovských oblastech.
- Nové formy posílení místního ekonomického prostředí a tvorby pracovních míst.
- Nové formy zhodnocení místních přírodních a kulturních zdrojů.

Druhy aktivit

– Realizace strategie rozvoje mikroregionu

Konkrétní investiční projekty v zájmu mikroregionu, podle priorit strategie uvedených v záměru místní akční skupiny.

– Společné projekty

Realizace „zrcadlových“ investičních projektů v různých regionech nebo v ČR a v dalších státech EU. Použití metod řízení nebo realizace s pomocí vzorů nebo expertů z jiného regionu nebo státu EU.

– Informační síť

Informační regionální, celostátní a mezinárodní síť s využitím internetu, podnikatelské sítě.

Žadatelem – příjemcem podpory jsou na jedné straně právnické nebo fyzické osoby, podnikatelské subjekty, a na druhé straně neziskové organizace se sídlem nebo bydlištěm a působností ve schváleném mikroregionu, obce, jejichž katastrální území leží uvnitř schváleného mikroregionu a svazky obcí, které svými projekty naplňují schválený záměr místní akční skupiny, a tím i strategii rozvoje mikroregionu. Na podnikatelské subjekty, fyzické nebo právnické osoby, se vztahuje limit dotace 50 % z celkových přijatelných nákladů. Na obce, svazky obcí a neziskové organizace s působností v daném mikroregionu se vztahuje limit dotace 80 % z celkových přijatelných nákladů. Podnikatelské subjekty musí vykonávat jako hlavní nebo vedlejší činnost zaregistrovanou činnost zemědělskou nebo lesnickou a musí mít sídlo i místo podnikání v daném mikroregionu, v obci do 10 000 obyvatel. Zvýhodněny budou projekty umístěné v obcích do 2 000 obyvatel.

Program LEADER pokračoval i v roce 2005. Základním smyslem Programu je a připravit vhodné prostředí pro implementaci podpory rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD). V programu oproti roku 2004 došlo k několika změnám, které byly zapracovány do nových pravidel pro poskytování dotací.

Pokud jde o dotační tituly, **témata pro záměry MAS** zůstala stejná jako v roce 2004 a sice:

- **Téma I.** -- Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech
- **Téma II.** -- Posílení místního ekonomického prostředí a zhodnocení místní produkce
- **Téma III.** -- Zhodnocení přírodních a kulturních zdrojů

Významnou činností MAS v roce 2005 bylo prohloubení a zkvalitnění systému informačních technologií a internetové sítě pro venkov.

Schválené projekty: Ze strany jednotlivých MAS bylo předloženo pro rok 2005 celkem 41 žádostí o poskytnutí podpory v rámci Programu LEADER ČR. Z nich bylo komisí Mze doporučeno ke schválení 21 projektů. Z těchto schválených 21 MAS uspělo 12 MAS, které se zúčastnily Programu již v roce 2004, 9 MAS se Programu účastní poprvé.

Z celkové částky 70 mil. Kč určené v r. 2005 pro realizaci Programu LEADER ČR bylo možno 10 %, tj. 7 mil. Kč, použít na neinvestice, zbytek, tj. 63 mil. Kč, na investiční projekty. U vybraných 21 MAS bylo realizováno celkem 94 projektů. Projekty jednotlivých žadatelů se soustřeďují převážně na modernizaci technického vybavení, nákup technologií a opravy a pořízování budov.

Tabulka: Seznam záměrů MAS podle témat a objemů přiznaných dotací.

Zdroj: Mze

Název MAS	Téma I.	Téma II.	Téma III.	Počet projektů	Přiznaná dotace (mil. Kč)
Region Haná	x	-	-	6	3,000
Místní akční skupina Jemnicko, o. p. s.	x	-	-	5	2,699
Rozvoj Krnovska, o. p. s.	-	X	-	3	2,678
Sdružení SPLAV	-	-	x	5	2,700
Občanské sdružení MAS KRAJINA SRDCE	-	X	-	3	2,695
Místní akční skupina Regionu Poodří	x	-	-	5	2,820
Místní akční skupina Hornolidečska	-	-	x	3	3,422
Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko	-	X	-	5	2,688
Místní akční skupina Sdružení Růže	x	-	-	4	2,752
Občanské sdružení Rozkvět zahrady Jižních Čech	-	X	-	6	2,722
Místní akční skupina Veselsko-Řečicko, o. p. s.	x	-	-	2	2,700

Místní akční skupina Blanský les-Netolicko, o. p. s.	-	-	x	4	2,638
Místní akční skupina Třeboňsko, o. p. s.	-	-	x	3	2,700
MAS Mikroregionu Buchlov	-	-	x	5	2,849
MAS VLTAVA, o. s.	-	X	-	4	3,030
Místní akční skupina Kozákov	x	-	-	3	2,754
Vladař, zájmové sdružení právnických osob	x	-	-	5	4,209
Místní akční skupina Pobeskydí	-	X	-	7	5,000
Místní akční skupina Pošumaví, z. s. p. o.	x	-	-	7	4,500
Místní akční skupina LAG STRAKONICKO	-	-	x	4	3,354
Místní akční skupina "Podještědí"	x	-	-	5	2,785

Program LEADER ČR bude pokračovat až do roku 2007. V období 2007-2013 se v souvislosti s implementací Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) očekávají změny. Podpora venkovským mikroregionům do roku 2007 je předpokládána prostřednictvím cca 40-45 MAS. Z toho plyne, že bude podporován vznik dalších MAS. LEADER by se měl v období 2007-2013 stát hlavní metodou rozvoje venkova a garantem efektivního využívání finančních prostředků.

2. Charakteristika jednotlivých MAS Jihomoravského kraje

2.1. Region Podluží

Zástupce:

František Tichý, starosta obce

Sídlo: U Zbrojnice 177, 691 56, Hrušky

Složení MAS:

14 obcí

1 svazek obcí

5 podnikatelské subjekty

5 fyzické osoby

3 nestátní neziskové organizace

MAS Podluží zcela koresponduje s mikroregionem Podluží a navíc je obec Mikulčice

Region Podluží	
	Hrušky
	Kostice
	Lanžhot
	Moravská Nová Ves
	Moravský Žižkov
	Tvrdonice
	Týnec
	Prušánky
	Dolní Bojanovice
	Josefov
	Nový Poddvorov
	Starý Poddvorov
	Lužice
	Mikulčice

Zaměření MAS: Místní produkty

Rozvojová strategie:

Strategie rozvoje MAS vychází ze strategie rozvoje mikroregionu Podluží, která byla zpracována v roce 2005.

Zahraniční kontakty: Lucembursko.

Region Podluží

Počet obcí: 14

Počet obyvatel: 25 131

Rozloha v km²: 225,3

Hustota obyv./km²: 111,5

Poloha

Území regionu MAS zasahuje do nejnižnější části Jihomoravského kraje v okrese Břeclav a Hodonín. Na jihovýchodě se dotýká státní hranice se Slovenskem na řece Moravě a krátkým úsekem na řece Dyji sousedí s Rakouskem.

Základní charakteristika

Hustota zalidnění je vzhledem ke skutečnosti, že region zahrnuje výlučně venkovské obce, nadprůměrná. Ráz osídlení udávají velká sídla venkovského typu. Z hlediska sektorové struktury jde o zemědělsko-průmyslové území s intenzivní vyjížděnkou zejména do Břeclavi a Hodonína. Dopravní poloha je velmi významná, územím prochází dálnice D2 na Slovensko a dva modernizované mezistátní železniční koridory: Brno-Břeclav-Bratislava a Vídeň-Břeclav-Ostrava. V jižní části regionu zaujímají velkou plochu chráněná území přírody.

Fyzickogeografická charakteristika

Celková základní charakteristika:

Oblast lužního lesa na jihu regionu leží v území biosferické rezervace Dolní Morava, která je součástí světové sítě biosferických rezervací UNESCO.

Z větší části rovinné území vyplňující nejnižší cíp Moravy na pomezí se Slovenskem a Rakouskem mezi Hodonínem a soutokem Moravy a Dyje. Podstatná část území je pro své vynikající půdní i klimatické podmínky zemědělsky využita, významnou část tvoří sady a vinice. Typické pro území jsou i poměrně rozsáhlé lužní lesy tvořící přírodovědecky,

vodohospodářsky i myslivecky důležitý jednolitý komplex podél Moravy a Dyje. Území MAS, kterým prochází dálnice D1 na Slovensko a důležité celostátní železniční tahy, je známé svým živým a rázovitým folklórem, zviditelňovaným zejména každoročními národopisnými slavnostmi v Tvrdonicích.

Reliéf terénu:

Území MAS Podluží náleží do Dolnomoravského úvalu, v severní části zasahuje do Kyjovské pahorkatiny, podcelku Mutěnická pahorkatina. Pouze tato část je mírně až středně zvlňená, s nejvyšším bodem území a hodnotnou bezejmennou vyhlídkou nad Starým Poddvorovem (275,6 m n.m.). Povrch mikroregionu, ač ze dvou třetin téměř rovinný, se celkově mírně sklání od severozápadu k jihovýchodu a jihu k řece Moravě a jejímu soutoku s Dyjí, který je současně nejnižším a nejjižnějším bodem území i celé Moravy (148 m n.m.). Vlastní niva řeky vyplňující prostor mezi Moravou, Kyjovkou a Svodnicí je plochá s výskytem tzv. hrúd, tj. částečně pohřbených přesypů vátých písků, v oblasti soutoku i několikahektarových (Pohansko, Doubravka). Dalším zajímavým prvkem jsou 3 – 4 m do hloubky zaříznuté volné meandry a ramena, jejichž dynamika byla narušena regulací Moravy a Dyje. Pro většinu ostatního území je typická drobná několikametrová výšková členitost. Typická nadmořská výška mikroregionu je mezi 150 – 200 m. Nejvyšší bod území je kóta nad Moravským Žižkovem (259,9 m).

Geologicko – pedologické podmínky

Podkladem povrchu vlastní říční nivy jsou převážně písky a štěrkopísky nejnižší terasy, povrch však tvoří 2 – 5 m mocné nivní hlíny s výskytem již zmíněných hrúd. Většina zájmového území je tvořena vápnitými jíly, štěrkopísky brakického neogénu, místy také pokryvy vápnitých vátých písků s příměsí spraše. Pahorkatinnou severní část tvoří flyšové pískovce a jílovce. Na těchto podkladech se v nivě vytvořily glejové fluvizemě na bezkarbonátových sedimentech, při ústí Kyjovky glejové černice, v depresích úživné půdy slatinné, v mrtvých ramenech typické gleje a hnilokaly, na hrúdách pak málo živné arenické kambizemě či rankery. V zemědělsky využívané části území převažují velmi úrodné černozemě na spraších, na svazích a větrných polohách místy erodované, v menší míře i lehké arenické černozemě na zahliněných píscích. V teplomilných doubravách v severní části území se vyskytují hnědozemě až fluvizemě.

Klimatické podmínky

Dle Quitta leží celé území v teplé oblasti T 4 (nejteplejší v ČR). Podnebí je velmi teplé a poměrně suché, ač poněkud vlhčí než např. východní část Znojemska. V nivě Moravy a drobných kotlinách se vyskytují přízemní inverze. Průměrné teploty území kolísají mezi 9 – 9,5° C. Srážky jsou díky mírnému srážkovému stínu Ždánického lesa a Pálavy mírně nižší, tj. 525 – 580 mm.

Hydrologické podmínky

Území MAS Podluží patří do povodí Moravy, dílčího povodí dolní Dyje, neboť většina území je odvodňována Kyjovkou a jejím přítokem Svodnicí a Prušánkou. Kyjovka krátce po soutoku se Svodnicí ústí do Dyje nedaleko soutoku Dyje s Moravou. Typická pro území vlastní nivy je hustá síť aktivních i mrtvých říčních ramen a tůní, z nichž některá (např. Stibůrkovská jezera u Kostic) byla vyhlášena jako zvláště chráněná území s výskytem významných druhů rostlin, obojživelníků i vodního ptactva. V k.ú. každé obce lze nalézt alespoň jednu umělou vodní nádrž, jejich účel byl převážně závlahový, některé z nich umožňují i rekreační využití, zejména zatopený písečník mezi Kosticemi a Moravskou Novou Vsí. Tento potenciál je ovšem v jistém střetu s vodárenskou funkcí této nádrže. Celé území

lužního lesa má značný vodohospodářský význam jako akumulace povrchových i podzemních vod.

Biogeografická diferenciac

Dle biogeografického členění ČR (CULEK a kol. 1996) náleží převážná část mikroregionu do jihovýchodní části bioregionu č. 4.3. Hustopečského, vlastní neobydlená, převážně lužním lesem pokrytá niva do nejnižší části bioregionu č. 4.5. Dyjsko – moravského. Celé území patří do prvního vegetačního stupně tvořeného do velké míry přirozeně zachovalými lužními lesy s vysokou biodiverzitou. Navazující území náleží rovněž do 1. vegetačního stupně, kde potenciální vegetaci tvoří dubohabrové háje s ostrovy šípákových doubrav, v území se však vyskytují pouze mezi Josefovem a Dolními Bojanovicemi a zejména v botanicky pestrém lesním komplexu Kapánsko nad Dolními Bojanovicemi. Fytogeograficky se MAS Podluží rozkládá v termofytiku, v okrese 18. Jihomoravský úval a podokrese 20b Hustopečská pahorkatina.

Flóra je převážně panonská, s typickými aluviálními druhy v lužních lesích (jasan úzkolistý, bledule letní, prysec bahenní, pro sušší část území jsou typické, dnes však již zde vzácnější, např. třemdava bílá, koulenka vyšší, katrán tatarský či dub pýřitý, v teplomilných doubravách pak dymnivka dutá, sasanka hajní či plicník lékařský.

Fauna je charakterizována typickými lužními druhy s fenoménem periodických tůní, kde je typický výskyt korýšů – žábronožek, lupenonohů, vznášivek apod. Vody patří do cejnového pásma s velkým počtem druhů ryb a také měkkýšů (točenka, kamenolep, zubovec). Řekami se v posledních letech znovu šíří bobr evropský. V sušších částech bioregionu je významný výskyt některých hmyzích zástupců, jako např. kudlanky nábožné a některých druhů kobylek a modrásků. V posledních letech sem expandují některé balkánské hmyzí druhy. Z typických ptáků lze zaznamenat výskyt vlhy pestré, pěnice vlašské, moudivláčka lužního, strakapouda jižního, pěnice vlašské či bramborníčka černohlavého. Drobné toky jsou dosti zregulované a znečištěné a prakticky bez ryb.

Aktuální stav krajiny a její využití

Území bylo od pravěku hustě osídleno, od středověku však jen po okraj inundačního pásma. Přes regulace řek Moravy a Dyje, které významně zasáhly do lužních ekosystémů, je zde lužní les dosti souvislý se zachovalými příklady lužního pralesa. Území mikroregionu mimo aluvium je velmi málo lesnaté. V nezastavěném území je většina půdy zorněna, případně využita jako ovocné sady či vinice. V rozptýlené zeleni se vyskytují ruderalní akátiny. V členitých terénech na okrajích obcí se vzácně zachovaly zbytky původní malovýrobní karpatské krajiny. Okraje vodních ploch, zbytky břehových porostů kolem drobných toků a vodních nádrží představují jediné zbytky přirozené náhradní vegetace. Území je rovněž výrazně poznamenáno těžbou ropy, zemního plynu a v minulosti okrajově i lignitu. „Klovající čerpadla“ v polích a topolové, dnes již dožívající větrolamy patří vedle širých polí, sadů a vinic k typickým složkám krajinného rázu Podluží

Hodnocení životního prostředí

Životní prostředí mikroregionu je značně poznamenáno těžbou ropy a zemního plynu a z toho vyplývajícím poddolováním, průmyslovými imisemi z Hodonína a Břeclavi a intenzivním zemědělstvím, které prakticky pokrývá celé území mikroregionu s výjimkou lužního lesa v aluviu Dyje a Moravy. Ten je také nejzachovalejší a nejhodnotnější částí území, o čemž svědčí rozšíření biosférické rezervace MAB UNESCO Pálava o lužní lesy pod Lanžhotem a existence tří maloplošných chráněných území (Stibůrkovská jezera, Raňšpurk, Cahnov a Soutok) charakteru lužního pralesa.

Potenciál cestovního ruchu

Území není dosud turisticky příliš navštěvováno, neboť lužní lesy bývají nejčastěji vnímány jen jako líheň komárů. Zámeček Lány, četná chráněná území pralesního charakteru a dostatek cest sjízdných pro kola, mohou z nivy Moravy a Dyje vytvořit zajímavé území cykloturistiky, které může stezkou plynule navazovat na další zajímavosti Pomoraví (Hodonín, Strážnice, Plzeň aj.). V severní části území se nachází botanicky pestrý lesní masiv Kapánsko, členěný hodnotnými alejemi, kudy procházejí tři turistické trasy. Ve většině obcí stojí architektonicky zajímavé sakrální stavby, zpravidla z 18. a 20. století. Významným lákadlem území je též živý podlužácký folklór, prezentovaný každoročně v květnu v národopisném areálu v Tvrdonicích a jízdou králů v Lanžhotě. Tyto speciální zájmy lze spojit se zbytky lidové architektury (zejména v Lanžhotě) a tradiční vinařskou kulturou.

Ekonomická základna

Část obcí leží v strukturálně postiženém území Hodonínska a druhá část v hospodářsky slabém území Břeclavska.

Region Podluží má výrazně zemědělský charakter. Rovinatá krajina a teplé podnebí umožnily rozvoj zemědělství specializovaného na pěstování teplomilných rostlin. Předností regionu je základna malých a středních podnikatelských subjektů, která není soustředěna pouze do jedné obce. K perspektivním odvětvím patří těžba nerostných surovin, především ropy a zemního plynu. K dalšímu rozvoji regionu by mohlo přispět využití potenciálu pro cestovní ruch, hlavně vinařské kultury, lidových slavností, zvyků a obyčejů. Regionem procházejí dálnice D2 (komunikace mezinárodního významu E65), která navazuje na slovenskou D2, a silnice I. třídy č. 55. Na tyto komunikace navazuje několik silnic II. třídy. Územím dále vedou dva železniční koridory, a to I. národní tranzitní železniční koridor Děčín – Praha – Brno – Břeclav (Rakousko/Slovensko) a II. národní tranzitní železniční koridor Petrovice u Karviné – Ostrava – Přerov – Břeclav (Rakousko).

V hodnocení ekonomické úrovně (Tab. 1) dosáhl region dobrých hodnot v ukazateli míry podnikatelské aktivity. Region má nadprůměrnou nezaměstnanost, míra dlouhodobé nezaměstnanosti je však nižší než v Jihomoravském kraji. Poměrně dobrých hodnot dosáhl region v ukazateli vývoje počtu malých podnikatelských subjektů.

V regionu převažují mikro a malé subjekty s velmi vysokým podílem v priméru – 21,35 % (Tab. 2). K 1. 1. 2005 zde mělo sídlo několik zaměstnavatelů s počtem zaměstnanců větším než 100, významným odvětvím z hlediska nabídky pracovních příležitostí je těžba nerostných surovin (Tab. 3). Žádný podnik neměl zahraničního vlastníka.

1. Hodnocení ekonomické úrovně MAS

Ukazatel				Hodnota za JM kraj	Rozdíl proti JM kraji
U _x	Název	Měr. jedn.	Hodnota		
U ₁	míra nezaměstnanosti (2003, 2004, 2005 - průměrná výše)	%	13,79	11,08	2,71
U ₂	dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. 2004	%	38,54	40,51	-1,97
U ₃	vysokoškolsky vzdělaní obyvatelé	%	4,39	10,32	-5,93
U ₄	vyjíždka za prací	%	70,82	46,78	24,04
U ₅	míra podnikatelské aktivity	podnik/ 1000 obyv.	183,57	225,52	-41,95
U ₆	rozdíl nově vzniklých a zaniklých malých podnikatelských subjektů (2000 - 2004)	podnik/ 10000 obyv.	3,97	5,21	-1,24
U ₇	rozdíl nově vzniklých a zaniklých středních a velkých podnikatelských subjektů (2000 - 2004)	podnik/ 10000 obyv.	0,00	0,70	-0,70
U ₈	daňové příjmy obcí v roce 2004	Kč/obyv.	7 159,64	11 073,62	-3 913,98
U ₉	počet nově postavených bytů	byt/ 1000 obyv.	6,72	14,71	-7,99
U ₁₀	vybavenost školními a zdravotnickými zařízeními	body	130	215,00	-85,00
U ₁₁	potenciál cestovního ruchu - průměrná výše	body	39,21	39,99	-0,78

2. Organizační struktura národního hospodářství

Ukazatel			Krajský průměr	Podíl z krajského průměru (%)	Rozdíl % proti krajskému průměru
Název	jednotka	hodnota			
Organizační struktura NH podle velikosti podniků - % podíl subjektů s počtem zaměstnanců:					
• 1 – 9	%	97,56	79,33	122,98	18,23
• 10 – 49	%	2,11	16,39	12,87	-14,28
• 50 – 249	%	0,31	3,66	8,47	-3,35
• 250 a více	%	0,03	0,62	4,84	-0,59
Organizační struktura NH podle sektorů - % podíl subjektů v sektoru:					
• Primárním	%	21,35	6,64	321,54	14,71
• Sekundárním	%	27,71	25,27	109,66	2,44
• Terciárním	%	50,94	68,08	74,82	-17,14

3. Největší zaměstnavatelé a podniky se zahraniční účastí

Název podniku	Sídlo	Odvětví činnosti	Počet zaměstnanců	Zahraniční kapitál
Největší zaměstnavatelé				
Lignit Hodonín, s. r. o.	Mikulčice	Těžba nerostných surovin	400	X
MND STAVOTRANS, a. s.	Lužice	Stavebnictví	180	X
MND SERVISNÍ, a. s.	Lužice	Těžba nerostných surovin	173	X
VALTECH TORS, v. o. s.	Dolní Bojanovice	Chemický a gumárenský prům.	154	X
AGROMORAVIA, a. s.	Moravská Nová Ves	Zemědělství, lesnictví, rybolov	93	X
DENDRA Břeclav, s. r. o.	Moravská Nová Ves	Dřevozpracující prům.	93	X
Podniky se zahraniční účastí				
V MAS se nevyskytují žádné podniky se zahraniční účastí.				

2.2. Mikroregion Strážnicko

Zástupce mikroregionu

Předseda správní rady

Ing. Petr Hanák

Sídlo

Strážnice, Nám. Svobody č.5

696 62 Strážnice

Členství:

10 obcí

10 podnikatelských subjektů

Mikroregion zcela koresponduje s mikroregionem Strážnicko

Mikroregion Strážnicko	Kněždub
	Petrov
	Radějov
	Strážnice
	Sudoměřice
	Tvarožná Lhota
	Hroznová Lhota
	Žeraviny
	Kozojídky
	Tasíc

Zaměření MAS: Místní produkty

Rozvojová strategie: Rozvojová strategie MAS vychází z Rozvojové strategie DSO Strážnicko.

Strategické cíle

- Decentralizovanou investicí podpořit účast všech složek společnosti včetně veřejnosti na obnově svého regionu;
- šetrně využít a rozvíjet jedinečné hodnoty přírody a krajiny, lidové kultury, řemesel a tradičního zemědělství moravsko-slovenského příhraničí;
- zvýšit kvalitu života na venkově – bytová dostupnost, dostupnost služeb, zaměstnanost;
- využít netradičních zdrojů energie;
- umožnit využití starých hodnotných venkovských budov a areálů staveb;
- podpořit zaměstnanost vázanou na rozvoj příhraničí službami z venkovské turistiky, ochrany přírody, propagace a šetrné využití přírodního a kulturního dědictví;
- udržet spolupráci příhraničních obcí dopravním spojením a akcemi;
- zapojit mladé lidi do plánování a organizace i provozu nových zařízení, mj. tak přispět k udržení mladé generace a inteligence v rodné obci a regionu.

Schválení: 12.3.2003

Zahraniční kontakty: je zájem spolupracovat zejména v příhraničí. Byla navázána spolupráce se Slovenskou Skalicí. Další kontakty zatím nebyly i přes zájem navázány.

:

Mikroregion Strážnicko

Počet obcí: 10

Počet obyvatel: 13 920

Rozloha v km²: 127,6

Hustota obyv./km²: 109,1

Poloha

Mikroregion se rozkládá v okrese Hodonín, v pásmu přechodu plochých krajín nivy Moravy (Dolnomoravský úval) do okrajových výběžků Bílých Karpat. Na jihu ohraničení tvoří státní hranici se Slovenskem.

Základní charakteristika

Městskou složku osídlení představuje pouze Strážnice. Venkovská sídla jsou lidnatá, zejména v níže položených částech mikroregionu, typické jsou živé folklórní tradice. Z hlediska ekonomické produkce je důležité zemědělství, zvláště vinařství. Rozvíjí se cestovní ruch (krajinařská atraktivita Bílých Karpat, Bařův kanál, strážnické festivaly). Pro mikroregion je typická vysoká intenzita pracovní vyjížděky z obcí.

Fyzickogeografická charakteristika

Celková základní charakteristika:

Území MAS je shodné s územím stejnojmenného mikroregionu Strážnicko a leží v jihovýchodní části Hodonínska, tvořeného jižním předhůřím Bílých Karpat, jejich předhůřím – Hluckou pahorkatinou a nivou Moravy. Je to převážně vinorodá oblast. Jde o pestře členité, v nižších a méně sklonitých polohách intenzivně zemědělsky využitá území, ohrožovaná větrnou i vodní erozí. Podíl lesů je však zejména ve východní a jižní části území rovněž výrazný. Krajinařským fenoménem jsou rozsáhlé louky parkového charakteru s výskytem vzácných rostlin, zejména vstavačů v Bílých Karpatech a neregulovaný úsek Moravy mezi Rohatcem a Vnorovy.

Reliéf terénu:

Reliéf území je převážně pahorkatinný, v jižní a východní části území směrem ke slovenské hranici až vrchovinný s výškovou členitostí 10 (v nivě Moravy), 75 – 150 m v Hlucké

pahorkatině a 100 – 200 m v bělokarpatské části území. Bílé Karpaty zde náleží do Radějovské vrchoviny (Žalostinná). Skalní útvary chybí. Typická nadmořská výška území je na severozápadě mezi 170 - 300 m n.m, na jihovýchodě 300 – 540 m n.m. Nejvyšší nadmořské výšky dosahuje území pohraničním vrchem Bukovina - 583 m n.m (nejvyšší hora v Jihomoravském kraji), nejnižší bod území leží při hladině Moravy na k.ú. Sudoměřice (163 m n.m.)

Geologicko – pedologické podmínky

Základ území tvoří flyšové horniny bělokarpatské jednotky s typickým střídáním pískovců a vápnatých jílovců i slínovců. Na jihovýchodě vystupují jíly, písky a štěrky neogénu. Významný je výskyt spraší. Základ nivy řeky Moravy tvoří písky a štěrkopísky nejnižší terasy překryté mocnými nivními hlínami.

Většinu půdních pokryvů v severozápadní části území tvoří černozemě, místy erodované, silně humózní a vysýchavé. Na úpatí Bílých Karpat se vyskytují typické černice, místy oglejené pararendziny až rendziny. Na jihovýchodě převládají jílovité až kyselé kambizemě. V nivě Moravy převládají typické fluvizemě.

Klimatické podmínky

Dle Quitta leží severozápad území v teplé oblasti T 2, směrem k jihovýchodu přechází přechodem do mírně teplých oblastí MT 10 a MT 9, hřbety v MT 5 a MT 3. Průměrné teploty se na severozápadě pohybují od 9,2 °C do 8,1 °C a srážky od 620 do 710 mm. Území je tedy poměrně vlhčí, s typickým výskytem suchých předjarních jihovýchodních větrů se silnou větrnou erozí (výsadba větrolamů).

Hydrologické podmínky

Území MAS Strážnicko patří do hlavního povodí Moravy, kam ústí všechny významnější toky území (Velička s přítoky, Radějovka s přítoky a Sudoměřický potok s přítoky). Umělé vodní nádrže jsou nečetné (Kejda a Lučina u Tvarožné Lhoty a Kněždubu, Mlýnky na k.ú. Radějov a drobné nádrže u Strážnice a v Petrově), ale v případě Lučiny a Mlýnků intenzivně rekreačně využité.

Biogeografická diferenciac

Dle biogeografického členění ČR (CULEK a kol. 1996) náleží severozápadní část území MAS do bioregionu č. 3.3. Hluckého a jihovýchodní část do 3.6. Bělokarpatského a niva Moravy do 4.5. Dyjsko – moravského. V prvním z nich se potenciálně vyskytují teplomilné doubravy a karpatské dubohabřiny. Prolínají se zde panonské (mimo les) a karpatské (lesní) prvky. V údolích výskyt lužních porostů typu *Pruno – Fraxinetum*. Typičtí zástupci flóry jsou hvězdnatec čemeřicový, hadinec nachový a řada vstavačovitých. V jihovýchodní části jsou potenciálními společenstvy karpatské dubohabřiny přecházející v bučiny. Z flóry stojí za zmínku ostřice převislá, pryšec mandloňový a četné vstavačovité. V nivě Moravy převažují potenciálně lužní lesy, z větší části zachované, s výskytem pryšce bahenního, žluťuchy slatinné, máčky plocholisté.

Fauna území MAS je bohatá zejména na hmyzí druhy (sarančata, přástevník střemchový, různí perleťovci a píďalky) jinak např. ůhýk menší, rejsek horský, mlok skvrnitý. V nivě Moravy je typické pestré druhové složení měkkýšů a korýšů (žábřonožky, lupenonozi, vznášivky). Tekoucí vody náleží do pstruhového, lipanového pásma.

Aktuální stav krajiny a její využití

Území bylo od prehistorie na okrajích osídleno, horská část až v novověku. Mimo Pomoraví převažuje harmonická skladba krajiny s dominancí přirozených listnatých lesů s významným

podílem unikátně druhově pestrých bělokarpatských luk, dnes částečně zarůstajících, částečně intenzivně využívaných, částečně chráněných a využívaných jako jednosečné, nehnojené chráněné orchidejové louky. Většina území mikroregionu Hornácko je součástí CHKO Bílé Karpaty. Je zde několik vynikajících ZCHÚ - zpravidla zachovalých lučních společenstev (NPR Čertoryje, Kútky, Žerotín).

Niva s přirozeně meandrujícím tokem Moravy s lužními lesy a loukami a výskytem četných vodních ptáků byla vyhlášena Přírodním parkem Strážnické Pomoraví se zvláště cennou lokalitou PR Oskovec I.

Hodnocení životního prostředí

Jde o z větší části zachovalou, harmonicky vyváženou, v horské části málo osídlenou, přesto však výrazně kulturní krajinu v ČR. Nebezpečí hrozí orchidejovým loukám v podobě zarůstání, což je nutno řešit aplikací krajinotvorných programů a diferencovanými alternativními způsoby hospodaření. Pozornost je nutno rovněž věnovat silné větrné erozi výsadbou nových větrolamů polyfunkčního charakteru a realizací dalších protierozních opatření. Velké průmyslové zdroje znečištění v území chybí.

Potenciál cestovního ruchu

Krajina MAS, zejména ve své bělokarpatské části je stvořená pro hodnotnou horskou turistiku s kulminací efektu v květnu a červnu (rozkvetlé orchidejové louky) a říjnu (barevné lesy). K přírodním dominantám patří zmíněná četná chráněná území, ke kulturním památkám zámek, komplex vinných sklepů Plže v Petrově, církevní stavby se zajímavou výzdobou ve všech obcích území MAS, zámek s expozicí ve Strážnici a zejména Slovácký skanzen tamtéž, s četnými folklórními akcemi v průběhu celého roku.

Ekonomická základna

Mikroregion Strážnicko má zemědělský charakter, i když význam zemědělství v posledních letech klesá. Přirozeným ekonomickým centrem regionu je město Strážnice, ve kterém jsou soustředěni největší zaměstnavatelé. Velkou předností regionu je vysoký potenciál cestovního ruchu spojený s folklórními slavnostmi a vinařstvím. Vysokému potenciálu cestovního ruchu v regionu však neodpovídá podprůměrný podíl terciéru v organizační struktuře národního hospodářství. Regionem procházejí silnice I. třídy č. 55 a č. 70 a silnice II. třídy č. 426. Územím dále prochází regionální železniční trať Rohatec – Strážnice – Veselí nad Moravou. Na hranici regionu prochází II. národní tranzitní železniční koridor Petrovice u Karviné – Ostrava – Přerov – Břeclav (Rakousko).

V hodnocení ekonomické úrovně (Tab. 1) dosáhl region dobrých hodnot v ukazatelích míry podnikatelské aktivity a potenciálu cestovního ruchu. Ve srovnání s Jihomoravským krajem má region vysokou úroveň nezaměstnanosti, příznivým trendem je však pokles míry nezaměstnanosti v posledních letech. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných je v regionu nižší než průměr za Jihomoravský kraj.

V regionu převažují mikro a malé subjekty s vysokým podílem v priméru – 11,15 %, oproti Jihomoravskému kraji má region vyšší podíl podniků ve velikostní skupině s počtem zaměstnanců 50 – 249 (Tab. 2). K 1. 1. 2005 zde měli sídlo dva zaměstnavatelé s počtem zaměstnanců větším než 100 (Tab. 3). Dva podniky měly zahraničního vlastníka, jednalo se o podniky působící v odvětví textilního průmyslu.

1. Hodnocení ekonomické úrovně MAS

Ukazatel				Hodnota za JM kraj	Rozdíl proti JM kraji
U _x	Název	Měr. jedn.	Hodnota		
U ₁	míra nezaměstnanosti (2003, 2004, 2005 - průměrná výše)	%	15,22	11,08	4,14
U ₂	dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. 2004	%	37,49	40,51	-3,02
U ₃	vysokoškolsky vzdělaní obyvatelé	%	5,52	10,32	-4,80
U ₄	vyjíždka za prací	%	60,60	46,78	13,82
U ₅	míra podnikatelské aktivity	podnik/1000 obyv.	188,89	225,52	-36,63
U ₆	rozdíl nově vzniklých a zaniklých malých podnikatelských subjektů (2000 – 2004)	podnik/10000 obyv.	2,94	5,21	-2,27
U ₇	rozdíl nově vzniklých a zaniklých středních a velkých podnikatelských subjektů (2000 - 2004)	podnik/10000 obyv.	0,73	0,70	0,03
U ₈	daňové příjmy obcí v roce 2004	Kč/obyv.	7 284,52	11 073,62	-3 789,10
U ₉	počet nově postavených bytů	byt/1000 obyv.	12,34	14,71	-2,37
U ₁₀	vybavenost školními a zdravotnickými zařízeními	body	131	215,00	-84,00
U ₁₁	potenciál cestovního ruchu - průměrná výše	body	57,90	39,99	17,91

2. Organizační struktura národního hospodářství

Ukazatel			Krajský průměr	Podíl z krajského průměru (%)	Rozdíl % proti krajskému průměru
Název	jednotka	Hodnota			
Organizační struktura NH podle velikosti podniků - % podíl subjektů s počtem zaměstnanců:					
• 1 – 9	%	76,87	79,33	96,90	-2,46
• 10 – 49	%	17,79	16,39	108,54	1,40
• 50 – 249	%	4,98	3,66	136,07	1,32
• 250 a více	%	0,36	0,62	58,06	-0,26
Organizační struktura NH podle sektorů - % podíl subjektů v sektoru:					
• Primárním	%	11,15	6,64	167,92	4,51
• Sekundárním	%	33,04	25,27	130,75	7,77
• Terciárním	%	55,81	68,08	81,98	-12,27

3. Největší zaměstnavatelé a podniky se zahraniční účastí

Název podniku	Sídlo	Odvětví činnosti	Počet zaměstnanců	Zahraniční kapitál
Největší zaměstnavatelé				
Šohaj Strážnice, a. s.	Strážnice	Textilní, oděvní a kožedělný prům.	303	X
Žerotín, a. s.	Strážnice	Zemědělství, lesnictví, rybolov	128	X
Stavební společnost Kněždub, spol. s r. o.	Strážnice	Stavebnictví	90	X
PNEUPLUS, s. r. o.	Sudoměřice	Obchod	85	X
Arikos, spol. s r. o.	Strážnice	Textilní, oděvní a kožedělný prům.	83	Rakousko
Podniky se zahraniční účastí				
Arimo, spol. s r. o..	Strážnice	Textilní, oděvní a kožedělný prům.	61	Rakousko

2.3. MAS Znojemské vinařství (Daněž)

Zástupce:

Předseda rady sdružení Jiří Musil

Sídlo:

*Znojemská 79, Hnanice,
Znojmo 66902*

Členství:

33 obcí

1 mikroregion

Daniž (MAS Znojemské vinařství)	<u>Bohutice</u>
	<u>Borotice</u>
	<u>Božice</u>
	<u>Branišovice</u>
	<u>Břežany</u>
	<u>Dobšice</u>
	<u>Dyjákovice</u>
	<u>Dyjáковиčky</u>
	<u>Havraníky</u>
	<u>Hnanice</u>
	<u>Hodonice</u>
	<u>Horní Dunajovice</u>
	<u>Hostěradice</u>
	<u>Hrádek</u>
	<u>Chvalovice</u>
	<u>Jaroslavice</u>
	<u>Kojetice</u>
	<u>Kuchařovice</u>
	<u>Mackovice</u>
	<u>Mašovice</u>
	<u>Nový Šaldorf- Sedlešovice</u>
	<u>Olbramovice</u>
	<u>Oleksovice</u>
	<u>Prosiměřice</u>
	<u>Slup</u>
	<u>Strachotice</u>
	<u>Šatov</u>
	<u>Tasovice</u>
	<u>Těšetice</u>
	<u>Troskotovice</u>
	<u>Višňové</u>
	<u>Vrbovec</u>
	<u>Želetice</u>

DSO Daniž má celkem 33 členských obcí.

Zaměření MAS: Nové technologie

Rozvojová strategie: Zvýšení kvality života ve venkovských oblastech

Daněž (MAS Znojemské vinařství)

Počet obcí: 33

Počet obyvatel: 26 948

Rozloha v km²: 440,5

Hustota obyv./km²: 61,2

Poloha

Území MAS se rozkládá v jihozápadní části Jihomoravského kraje. Krajinně přísluší do Dyjskosvrateckého úvalu a pozvolných přechodů do okrajových pahorkatin Českomoravské a Bobravské vrchoviny. Vymezení hranic MAS je značně členité, s četnými enklávami. Nejvzdálenější enklávu představuje obec Kojetice, která též jako jediná leží v kraji Vysočina.

Základní charakteristika

Osídlení oblasti je charakterizováno výraznou polaritou mezi významným centrem osídlení Znojmem (jediné město regionu) a poměrně řídko osídleným venkovským prostorem; hustota zalidnění ve výsledku odpovídá průměru ČR. Průmyslová výroba je soustředěna prakticky výlučně ve Znojmě, tradiční potravinářský průmysl dnes ustupuje novějším elektrotechnickým a strojírenským oborům. Zemědělství se zaměřuje na obilnářství a vinařství. Rozvoj služeb podporuje blízkost hranic Rakouska. Cestovní ruch má dobré předpoklady zejména v cykloturistice (sít' cyklostezek je rozvinuta na vyhovující úrovni) a vinařské turistice.

Fyzickogeografická charakteristika

Celková základní charakteristika:

MAS s poněkud atypickým rozsahem, neboť jde o nespojitě území sdružující vinařské obce Znojemska a jednu Třebíčska, představuje málo lesnaté, typicky zemědělské jen mírně

zvlněné území ležící v části Dyjsko – svrateckého úvalu a Jevišovické pahorkatiny. Pěstuje se zde, kromě plodin typických pro kukuřičné výrobní oblasti, intenzivně réva vinná, jakož i meruňky, broskve apod.

Pro svůj zemědělský charakter jde o hospodářsky slabší území, jehož přirozené centrum tvoří Znojmo s řadou kulturních pamětihodností a současně je východiskem do krajinářsky atraktivní východní části NP Podyjí.

Reliéf terénu:

Reliéf území je charakterizován plochou pahorkatinou. Území má výškovou členitost 30 – 130 m. Významným prvkem území jsou dlouhá, poměrně přímá a jen 20 – 40 m hluboká údolí významnějších toků (Dyje, Jevišovka). Nad Znojmem, kde Dyje již leží v národním parku, má údolí charakter hlubokého skalnatého kaňonu o hloubce až 180 m. Dalším charakteristickým prvkem celého území jsou malá suchá údolíčka, tzv. úpady. Typická nadmořská výška území je mezi 220 - 310 m n.m. Nejvyšší nadmořské výšky dosahuje území bezejmenným vrcholem (400,6 m n.m.) v k.ú. Havraníky, nejnižší bod území leží na Dyji při hranici s Rakouskem v k.ú. Dyjákovice (185 m n.m.).

Geologicko – pedologické podmínky

Na plošinách převládají neogenní sedimenty – jíly, písky, štěrky, místy pevněji stmelené a v různé míře vápnité, kryté pleistocenními terasovými štěrkopísky a sprašemi. Na těchto podkladech se na vyšších západních okrajích území nejčastěji vytvořily kyselé kambizemě typické nasycené s hnědozeměmi na spraších a sprašových hlínách, na ploché jihovýchodní části území černozeře na spraších, ve sníženinách typické černice. V plochých zamokřených depresích vzácný výskyt slatin.

Klimatické podmínky

Dle Quitta leží území v teplé oblasti T 4 (nejteplejší v ČR). Srážky klesají k východu, kde se projevuje srážkový stín Českomoravské vrchoviny a celkově jde o nejsušší území na Moravě. Teploty kolísají od 8,8° C do 9,3° C, srážky od 564 mm (Znojmo) do 495 mm (východ území). Výskyt přivalových dešťů při častém jihovýchodním proudění. Významné západní a jihovýchodní větry působí letní sucho a bouřky a v předjaří silnou větrnou erozi.

Hydrologické podmínky

Celé území MAS náleží do hlavního povodí řeky Dyje – jižní část bezprostředně do něj a částečně jejího dílčího povodí Jevišovky. Významnějšími levostrannými přítoky Jevišovky jsou Křepička a Skalička, pravostranným je Únanovka. Severní – menší část území MAS Daníž náleží do dílčího povodí řeky Jihlavy, částečně do povodí jejího pravostranného přítoku Rokytne. Na území MAS Daníž se nachází některé významnější umělé vodní nádrže – Těšetice - Horní Kyjovický rybník a zavlažovací nádrž Horní Dunajovice s funkcí závlahovou a rybochovnou a zejména dva rozsáhlé Jaroslavické rybníky. V údolí Dyje nad Znojmem nalezneme vyrovnávací přehradu Znojmo.

Biogeografická diferenciac

Dle biogeografického členění ČR (CULEK a kol. 1996) náleží většina území MAS Daníž do bioregionu 4.1a Lechovického. Potenciálně se zde vyskytují dubohabřiny, s ostrovy teplomilných i šípákových doubrav, dnes prakticky nedochované (s výjimkou hlubších částí údolí Dyje a Křepičky na západě území) a v nižších polohách již nahrazené akátinami, vzácněji kulturními bory. Typičtí zástupci xerofytické flóry jsou kavyl vláskovitý, koniklec velkokvětý, ostřice nízká a drobná, hvězdnice zlatohlávek, višně křovitá, třemdava bílá, kosatec různobarvý, strdivka zbarvená, tomkovice jižní a řada druhů divizen. Specifikum

tvoří Národní park Podyjí s jeho tzv. znojemskými vřesovišti s unikátními keříčkovitými společenstvy. Fauna je bohatá zejména na hmyz (kudlanka nábožná, pakudlanka jižní, pestrokřídlec podražcový) ptačí druhy (linduška úhorní, strakapoud jižní, cvrčilka slavíková, ťuhák rudohlavý), ještěrky zelené. V NP Podyjí se vyskytuje např. vydra říční, tchoř světlý, sysel obecný, dudek chocholatý, výr velký, všechny druhy našich užovek a otakárků, tesařík obrovský a jasoň dymnivkový. Menší toky náleží do pstruhového až lipanového pásma. Níže tekoucí vody náleží do parmového pásma s prvky pásma cejnového s postupně se zlepšující rybí osádkou.

Aktuální stav krajiny a její využití

Většina území MAS Daniž je v zásadě osídlena od neolitu. Na jeho území, s výjimkou lesů a kaňonu Dyje v západní části území, zcela převládají agrocenózy (orná půda, sady, vinice), přerušované jen akátovými remízky, případně kulturními bory a topolovými větrolamy. V 50. až 80. letech minulého století byla řada hodnotných krajinných detailů (liniových porostů, lad a drobných lesíků), zejména na zarovnaných, zemědělsky snadno scelitelných plošinách zorněna a zachována jen v nečetných okrajových svažitéjších, kamenitějších, či jinak hůře dostupných lokalitách, hlavně v severní a západní části území.

Nejvýznamnějším ZCHÚ je NP Podyjí s unikátně zachovalým hlubokým skalnatým kaňonem, přirozenými listnatými lesy a již jmenovanými vřesovišti. Kromě toho zde bylo vyhlášeno více maloplošných ZCHÚ: PP Zmijiště k ochraně slepencových xerofytních lad u rybníků nad Těšeticemi, PP Purkrábka v témže k.ú. k ochraně teplomilné flóry v podrostu teplomilných doubrav, stepní lokality Skalky, Pustý kopec v k.ú. Šatov a Načeratický kopec, Střebovský kopec a Kamenná hora jihovýchodně od Znojma a U kapličky v k.ú. Hostěradice. Jako mokřadní a nivní společenstva jsou chráněny Vrbovecký rybník (Vrbovec), Meandry Dyje mezi Krhovicemi a Jaroslavicemi, U zámečku (Borotice) a Karlov (Božice). Některé z jmenovaných ZCHÚ jsou zatím pouze v návrhu.

Hodnocení životního prostředí

Kvalitní životní prostředí území je ve zmíněných ZCHÚ a v západní a severozápadní části území. Jinak převládá intenzivní zemědělství s řadou doprovodných negativ, zejména dosud příliš rozsáhlými zemědělskými pozemky orné půdy ohroženými vodní a větrnou erozí. Čistota vod má zlepšující tendenci. Velké průmyslové zdroje znečištění v území chybí.

Potenciál cestovního ruchu

Turisticky nejzajímavější částí celorepublikového i mezinárodního významu je městská památková rezervace Znojmo s bezprostředně navazující unikátní romantickou krajinou hlubokého skalnatého kaňonu Dyje s malebnými vřesovišti ve východní části NP. Hlavní cíl existence MAS Daniž je však pěstování kvalitních odrůd révy vinné a s tím spojená vinařská turistika (slavné a mohutné historické sklepy v Šatově a Kuchařovicích). Z přírodních zajímavostí lze ještě zmínit jedinečnou prakrajinu meandrující nížinné Dyje mezi Krhovicemi a Jaroslavicemi s působivou scénérií zámku nad prostornou vodní hladinou, z kulturních zejména přístupnou technickou památkou renesanční vodní mlýn ve Slupi a odkryv prehistorické kruhové stavby – rondelu u Těšetic. V ostatních obcích mikroregionu jsou památkově chráněné kostely. Jinak je území MAS Daniž využíván spíše jako průjezdná trasa cykloturistů (Moravské vinařská stezka). Území může ve vazbě na širší okolí dobře sloužit zejména nenáročným cykloturistice

Dobrovolný svazek znojemských vinařských obcí DANÍŽ

Ekonomická základna

Svazek obcí Daniž sdružuje vinařské obce, v jejichž katastru se nacházejí úrodné zemědělské půdy. Region má rozvíjející se podnikatelskou základnu, která by v budoucnu mohla příznivě ovlivnit míru nezaměstnanosti. Regionem procházejí silnice I. třídy č. 38 (komunikace mezinárodního významu E59) a č. 53, na které navazuje několik silnic II. třídy. Územím dále vedou dvě železniční tratě: Znojmo – Brno/Mikulov/Hevlín; Znojmo – Šatov (Rakousko).

V hodnocení ekonomické úrovně (Tab. 1) dosáhl region dobrých hodnot v ukazatelích daňových příjmů obecních rozpočtů, počtu nově postavených bytů a míry dlouhodobě nezaměstnanosti. Předností regionu jsou dobré hodnoty ukazatelů rozvoje podnikatelských subjektů.

V regionu převažují mikro a malé subjekty s vysokým podílem v průměru – 13,48 %. Oproti Jihomoravskému kraji má region vyšší podíl podniků ve velikostních skupinách s počtem zaměstnanců 10 – 49 a 50 – 249 (Tab. 2). K 1. 1. 2005 zde mělo sídlo více podniků s počtem zaměstnanců větším než 100 a čtyři podniky měly zahraničního vlastníka (Tab. 3). Nejvíce z těchto subjektů sídlilo v Chvalovicích.

1. Hodnocení ekonomické úrovně MAS

Ukazatel				Hodnota za JM kraj	Rozdíl proti JM kraji
U _x	Název	Měr. jedn.	Hodnota		
U ₁	míra nezaměstnanosti (2003, 2004, 2005 - průměrná výše)	%	16,01	11,08	4,93
U ₂	dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. 2004	%	30,23	40,51	-10,28
U ₃	vysokoškolsky vzdělaní obyvatelé	%	3,46	10,32	-6,86
U ₄	vyjíždka za prací	%	67,78	46,78	21,00
U ₅	míra podnikatelské aktivity	podnik/ 1000 obyv.	175,57	225,52	-49,95
U ₆	rozdíl nově vzniklých a zaniklých malých podnikatelských subjektů (2000 - 2004)	podnik/ 10000 obyv.	5,14	5,21	-0,07
U ₇	rozdíl nově vzniklých a zaniklých středních a velkých podnikatelských subjektů (2000 - 2004)	podnik/ 10000 obyv.	0,73	0,70	0,03
U ₈	daňové příjmy obcí v roce 2004	Kč/obyv.	8 006,83	11 073,62	-3 066,79
U ₉	počet nově postavených bytů	byt/ 1000 obyv.	21,46	14,71	6,75
U ₁₀	vybavenost školními a zdravotnickými zařízeními	body	82	215,00	-133,00
U ₁₁	potenciál cestovního ruchu - průměrná výše	body	30,64	39,99	-9,35

2. Organizační struktura národního hospodářství

Ukazatel			Krajský průměr	Podíl z krajského průměru (%)	Rozdíl % proti krajskému průměru
název	jednotka	hodnota			
Organizační struktura NH podle velikosti podniků - % podíl subjektů s počtem zaměstnanců:					
• 1 - 9	%	75,10	79,33	94,67	-4,23
• 10 – 49	%	19,52	16,39	119,10	3,13
• 50 – 249	%	5,38	3,66	146,99	1,72
• 250 a více	%	0,00	0,62	0,00	-0,62
Organizační struktura NH podle sektorů - % podíl subjektů v sektoru:					
• primárním	%	13,48	6,64	203,01	6,84
• sekundárním	%	34,43	25,27	136,25	9,16
• terciárním	%	52,09	68,08	76,51	-15,99

3. Největší zaměstnavatelé a podniky se zahraniční účastí

Název podniku	Sídlo	Odvětví činnosti	Počet zaměstnanců	Zahraniční kapitál
Největší zaměstnavatelé				
Gawain, s. r. o.	Chvalovice	Pohostinství a ubytování	238	Kypr
ITVV spol. s r. o.	Dyjákovičky	Obchod	174	x
POMONA Těšetice, a. s.	Těšetice	Zemědělství, lesnictví, rybolov	142	x
CROSS SPEED, s. r. o.	Branišovice	Doprava a spoje	139	x
RONJA, s. r. o.	Chvalovice	Obchod	127	Kypr
Podniky se zahraniční účastí				
ROHDE, spol. s r. o.	Dyjákovice	Strojírenský prům.	61	SRN
FREEPORT LEISURE (CZECH REPUBLIC), s. r. o.	Chvalovice	Služby pro podniky	42	Nizozemí

2.4. Společná cesta, o.p.s.

Zástupce:

Předsedkyně správní rady

Marie Slavíková

Sídlo

Rostěnice 109, Rostěnice – Zvonovice,

682 01 Vyškov

Tel. 517 330 610, 728 919 109

Členství:

19 obcí

2 svazky obcí

2 podnikatelské subjekty

1 nestátní nezisková organizace

Zaujímá DSO Dražanská Vrchovina a Větrník .

Společná cesta, o.p.s.	Drnovce
	Habrovany
	Ježkovice
	Krásenko
	Luleč
	Nové Sady
	Nemojany
	Olšany
	Podomí
	Račice-Pístovice
	Ruprechtov
	Studnice
	Bohdalice-Pavlovice
	Dražovice
	Hlubočany
	Kučerov
	Lysovice
	Podběřice
	Roštěnice-Zvonovice

Zaměření MAS vychází z celkové zvolené strategie rozvoje území

Rozvojová strategie:

Rozvojová strategie mikroregionu Větrník na období 2004-2012

Rozvojová strategie mikroregionu Drahanská vrchovina na období 2004-2012

Strategie rozvoje MAS vychází z výše uvedených strategií rozvoje dvou zúčastněných DSO a sice dosažení a řízení trvale udržitelného rozvoje obcí mikroregionu, jehož výsledkem bude zvýšení úrovně života při zachování venkovského způsobu života.

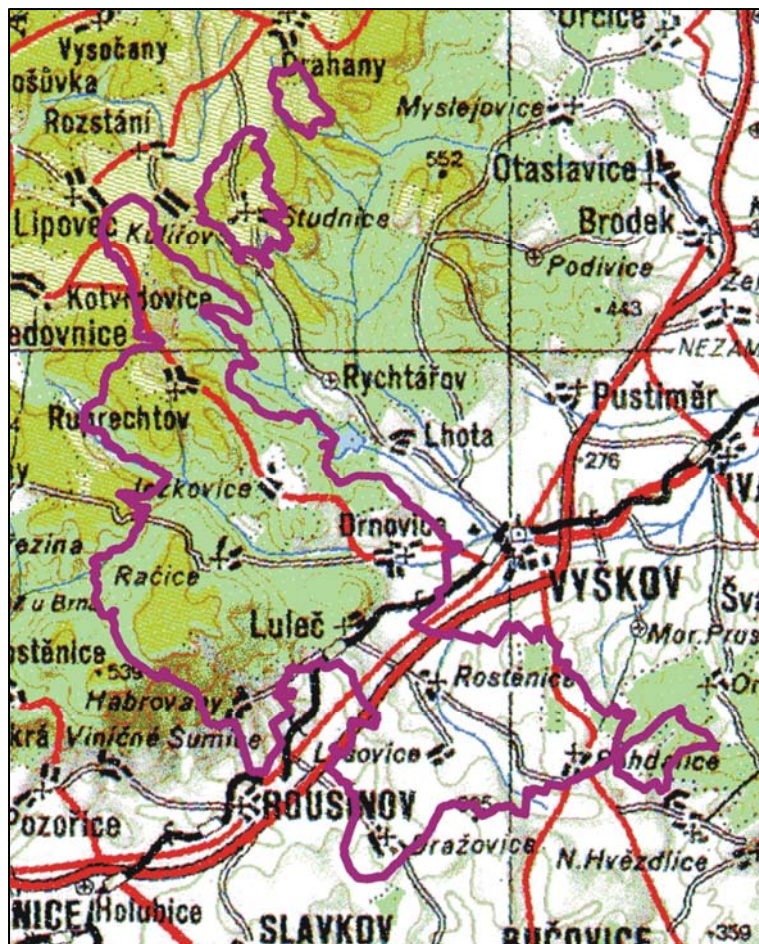
Strategie je zaměřena na tři hlavní zájmové okruhy a to :

Životní prostředí a infrastruktura :

Lidské zdroje : K udržení obyvatel v mikroregionu je nezbytný snazší přístup k bydlení, možnost pracovního uplatnění obyvatel, dobrá informační a dopravní infrastruktura mikroregionu a zlepšování občanské vybavenosti

Ekonomika : Podpora malého a středního podnikání

Zahraniční kontakty : mikroregion Michlovce , SR

Společná cesta, o.p.s.

Počet obcí: 19

Počet obyvatel: 11 472

Rozloha v km²: 165,1

Hustota obyv./km²: 69,5

Poloha

Území o.p.s. Společná cesta leží v okrese Vyškov a zasahuje zčásti do lesnatých krajín Drahané vrchoviny, zčásti do zemědělského úvalového pásu mezi Vyškovem a Rousínovem. Na severovýchodě hraničí s VVP Březina, jehož areál oddělil od jádra území dvě enklávy. Územím prochází dálnice D1 a hlavní železnice Brno-Přerov.

Základní charakteristika

Hustota zalidnění díky zahrnutí města Vyškova (22,5 tis. obyv.) přesahuje celostátní průměr ČR, ovšem se značně nerovnoměrným rozložením (na Drahané vrchovině dosahuje jen cca 50 obyvatel na km²). Průmysl (s největším zastoupením strojírenských oborů) je zastoupen pouze ve Vyškově, kde rovněž přistupuje významný podíl služeb spojených s Armádou ČR (vysoká škola a sousedící VVP). Ze zemědělských obcí úvalové části vychází vysoká pracovní vyjížďka jak do Vyškova, tak do ostatních center včetně Brna. Napojení na dálniční síť zvyšuje potenciál rozvoje ekonomiky.

Fyzickogeografická charakteristika

Celková základní charakteristika:

Toto území MAS střední velikosti zaujímá severozápad a střed okresu Vyškov a jak již název napovídá, zabírá jihovýchodní část orografické jednotky Dražanská vrchovina. Jižní, méně lesnatá a nižší část je již součástí moravských Karpat a sice Litenčických vrchů, které dominuje, jak již název napovídá, výrazný vrchol Větrník. Severní část území MAS má poměrně kvalitní životní prostředí díky vysoké lesnatosti. Vzhledem k plochému charakteru Dražanské vrchoviny má místy poněkud jednotvárný charakter. Využití území je ovlivněno sousedním vojenským výcvikovým prostorem, na jehož okraji v dávné i méně dávné minulosti zaniklo více vesnic.

Jižní – karpatská část území je sice členitější, ale celkově nižší, méně lesnatá a tedy i více zemědělsky využívaná. Jde o poměrně plochou, mírně zvlněnou, převážně zorněnou krajinu, kopírující svou rozlohou bývalý vyškovský německý jazykový ostrůvek, po němž zde zůstala svérázná architektura obcí. Jde o pestře členité, zemědělsky poměrně intenzivně využitě území. Dlouhé zorněné pozemky jsou ohrožovány vodní i větrnou erozí. Podíl lesů je zde poměrně malý.

Reliéf terénu:

Reliéf území na Dražanské vrchovině je charakterizován zdviženým, dosti ploše zarovnaným povrchem charakteru členité pahorkatiny s výškovou členitostí 75 – 150 m, na okrajích 100 – 150 m, v jižní – karpatské části jen asi 50 – 150 m. Vodní toky stékající z náhorní plošiny Dražanské vrchoviny se do ní zařezávají a reliéf zde má m. charakter členité vrchoviny. V těchto údolích a v lomech se jediné vyskytují skalní útvary. Na jižní okraj Dražanské vrchoviny navazuje tzv. Vněkarpatská sníženina - Vyškovská brázda, která přechází v hřeben Litenčických vrchů (Orlovické pahorkatiny). Typická nadmořská výška území je mezi 260 - 560 m n.m. Nejvyšší nadmořské výšky dosahuje území bezejmenným vrchem nad obcí Studnice (602,4 m n.m), nejnižší bod území leží na potoce Rakovec (240 m n.m) jižně od Nemojan.

Geologicko – pedologické podmínky

Základ území Dražanské vrchoviny tvoří jednotvárná souvrství kulmu: droby, na jihu zvláště slepence. Z pokryvů jsou nejčastější sprašové hlíny a svahoviny, na jihu místy i spraše. Na těchto podkladech se na plošinách nejčastěji vytvořily kyselé kambizemě typické, často oglejené. Na okrajích plošiny jsou často vyvinuty kambizemě typické, na sprašových hlínách a spraších pak hnědozemě.

Základ území Litenčických vrchů tvoří pásmo jemně písčitého, rozpadavého, místy vápnitého flyše ždánické jednotky s ostrovy štěrků, písků a vápnitých jílu s pokryvy spraší na okrajích. Většinu půdních pokryvů tvoří černozemě, místy erodované, v lesích pak hnědozemě. V nivních sníženinách se vyskytují černice na slínech a flyšových svahovinách. V lesních celcích jsou na vápnitých podkladech poměrně rozšířeny pararendziny.

Klimatické podmínky

Dle Quitta leží nižší polohy území a jižní bezlesé svahy Dražanské vrchoviny území v teplé oblasti - T 2, zbytek - vyšší polohy - v mírně teplé MT 11, s teplým a mírně suchým až mírně vlhkým podnebím, zaříznutá údolí v MT 10 a MT 9. Srážky klesají k východu, kde se projevuje srážkový stín Dražanské vrchoviny. Teploty kolísají od 7° C do 8,6° C, srážky od 530 do 600 mm.

Hydrologické podmínky

Větší část území mikroregionu náleží do hlavního povodí řeky Moravy, dílčího povodí Hané. Tu tvoří po soutoku v Dědicích Malá a Velká Haná s pravostranně přítékajícím Rostěnickým potokem, které odvodňují celou střední část území. Jihozápadní část mikroregionu náleží do povodí Dyje, dílčího povodí Litavy (přítoku Svratky) kam vodu přivádí Rakovec, do něhož u Komořan ústí Dražovický potok, odvodňující západní část území. Do Litavy rovněž ústí v Nesovicích Hvězdlička, do níž přitéká Pavlovický potok z jihovýchodní části území. Nejsevernější cíp území (část k.ú. Odrůvky – obec Studnice) náleží do dílčího povodí Bílé vody, tedy přítoku Svitavy, která pak po soutoku se Svratkou rovněž náleží do povodí Dyje.

Umělých vodních nádrží je poměrně málo. Nejvýznamnější z nich – údolní vodárenská nádrž Opatovice - tvoří část východní hranice mikroregionu. Z ostatních má význam zejména rekreační Pístovický rybník, nedaleko něj, nad Nemojany ležící rybník Chobot, rybník pod Ruprechtovem, v Olšanech, sportovní rybník nad Lysovicemi, velký rybník u Zvonovic a pěkné dva rybníky nad Pavlovicemi. Z koupališť stojí za zmínku vedle velkého Aquaparku ve Vyškově pozoruhodné lomové koupaliště Libuš v Lulči a méně významné v Manerově. Několik ostatních drobných nádrží valný rekreační ani rybochovný význam nemá.

Biogeografická diferenciac

Dle biogeografického členění ČR (CULEK a kol. 1996) náleží většina území MAS do bioregionu č. 1.52. a snad jen jižní okraje k.ú. Habrovany, Nemojany, Luleč a malá část k.ú. Podbřežice do bioregionu 1.11. Prostějovského. Jižní – karpatská část území náleží do bioregionu č. 3.1. Ždánicko – litenčického, pouze k.ú. Dražovice spadá do netypické části bioregionu 4.3. Hustopečského. Unikátně se zde, tedy na území nejen jednoho okresu, ale dokonce mikroregionu (území MAS) stýkají tři základní biogeografické provincie ČR, tedy hercynikum – karpatikum a panonikum. Území leží v mezofytiku, jižní okraje v termofytiku. Potenciálně se na většině území vyskytují bikové bučiny, částečně zachované, na jižních svazích Dražanské vrchoviny a v Litenčických vrších dubohabřiny až teplomilné doubravy, poměrně významně zachované zvláště na Dražanské vrchovině a dále zejména v k.ú. Bohdalice – Pavlovice. Stávající lesy v jižní části území obsahují kromě zmíněných ještě významné podíly lip, klenů, mlčů apod. Převládají druhy středoevropských listnatých lesů, na jižních svazích se však prolínají panonské prvky (mimo les) s karpatskými prvky (v lese). V údolích potenciální výskyt mokřadních biocenóz luhů olší a jasenin. Typičtí zástupci flóry jsou měsícnice vytrvalá, devětsil bílý, na loukách upolín evropský, zvonečník hlavatý, hadí kořen černý, v jižní části území koulenka vyšší, kavyl vláskovitý, hadí mord nachový, v lesích pak dymnivka plná, sasanka hajní a zapalice žluťuchovitá.

Fauna je běžná pro přirozené bučiny až dubohabřiny s východními vlivy (ježek východní, myšice malooká, různí hnědásci, některá sarančata, z měkkýšů ovsenky a zubovky). V jižní části území je fauna bohatá díky prolínání teplomilných a karpatských vlivů (mandelík hajní, strakapoud jižní, lejsek šedý, páskovka žíhaná a keřová). Tekoucí vody náleží převážně do pstruhového pásma s přechodem do parmového až cejnového pásma, většina ryb však žije v rybnících.

Aktuální stav krajiny a její využití

Území MAS Společná cesta je osídleno od pravěku, Dražanská vrchovina pak od středověku, řada obcí zanikla po třicetileté válce, nebo byla vysídlena za protektorátu pro získání vojenského prostoru. Jde o krajinu kulturní, nicméně s převažujícími lesy přirozené druhové skladby. V 50. až 80. letech minulého století byla řada hodnotných krajinných detailů (liniových porostů, lad a drobných lesíků), zejména na zarovnaných, zemědělsky snadno zcelitelných plošinách, zorněna. V 50. letech byla v jižní části území vysazena soustava převážně topolových větrolamů, vyžadující postupnou výměnu. V členitých terénech jižní

zemědělsky intenzivně využitě části území, velkovýrobou neuchopitelné, se však dosud v nepatrných zbytcích zachovaly fragmenty původní maloměřítkové karpatské kulturní krajiny (drobná lada a lesíky) např. u Kučerova či Terešova, evidované zpravidla jako významné krajinné prvky

Na území zasahuje východním okrajem přírodní park Říčky (přírodě blízké listnaté lesy) a větší část přírodního parku Rakovec (zachované vlhké louky a břehové porosty kolem meandrujícího potoka a svahy slepencových skal). V území jsou jako přírodní památky vyhlášeny následující tři drobné lokality v k.ú. Habrovany (Panská skála – bývalý slepencový lom s jezírkiem, Habřina – přirozený lesní porost, zámecký park – ornitologická a entomologická lokalita, přírodě blízká různověká dubohabřina ve žlebcích v k.ú. Pavlovice a unikátní stepní rezervace Větrník, ležící částečně mimo území MAS.

Hodnocení životního prostředí

V dosti rozsáhlých a druhově poměrně zachovalých lesích Dražanské vrchoviny je základ kvalitního životního prostředí území. Intenzivní zemědělství s řadou doprovodných negativ, zejména dosud příliš rozsáhlými zemědělskými pozemky ohroženými vodní a větrnou erozí převažuje spíše v jižní části území.

V jižní části území se zachované rozmanité a pestré ekosystémy se nacházejí jen vzácně v drobných lesících u Lysovic, Kučerova, Hlubočan a jediného souvislejšího u Bohdalic – Pavlovic. Mimo ně převažuje intenzivní zemědělství s řadou negativ, zejména dosud příliš rozsáhlými zemědělskými pozemky ohroženými vodní. Čistota vod má zlepšující tendenci. Velké průmyslové zdroje znečištění v území chybí, za zmínku stojí snad jen velkolom u Lulče. V obcích jižního okraje se však projevuje nepříznivý vliv nedaleké dálnice na Olomouc jako zdroj hluku a oxidů dusíku.

Potenciál cestovního ruchu

Mikroregion má přes jistou monotónnost, spočívající v rozsáhlých lesních komplexech a sousedství s vojenským výcvikovým prostorem, velmi turisticky pozoruhodnou krajinu a to jak po přírodní, tak i kulturní stránce. Z památek jde zejména o expozici soukromého větrného mlýna v Ruprechtově, impozantní kostely v Lulči, Nemojanech, Habrovanech a Račicích, jakož i renesanční zámek v Račicích a drobné zříceniny Hrádek a Kuchlov nad údolím Malé Hané. Přitažlivý je po této stránce i nedaleký Vyškov s muzeem, ZOO, historickým náměstím a kostelem, ale zejména populárním aquaparkem. Jižní část území je zajímavá zejména svéráznou, německým prvkem ovlivněnou specifickou architekturou obcí patrnou v Rostenicích, Zvonovicích, Kučerově a zejména v Lysovicích, vyhlášených za vesnickou památkovou rezervaci. Z církevních staveb je zajímavý kostel v Kučerově, Dražovicích i Bohdalicích, kde je současně zámek a přístupný zámecký park, jakož i další drobné památky v obcích i krajině. Do kulturní nabídky území lze rovněž zařadit celostátně populární farmu Bolka Polívky v Olšanech. Oba přírodní parky, četné turistické i cykloturistické trasy i několik lokalit dobrého přírodního koupání, činí toto území velmi přitažlivé pro kvalitní poznávací i pobytovou turistiku.

Ekonomická základna

Společná cesta, o. p. s., představuje region s relativně silnou a dále se rozvíjející podnikatelskou základnou. Silné podnikatelské základně odpovídá i poměrně příznivá míra nezaměstnanosti, která navíc v roce 2005 výrazně poklesla. Regionem procházejí dálnice D1 (komunikace mezinárodního významu č. E462), na kterou navazuje několik silnic II. třídy. Územím dále vede železniční trať Brno – Vyškov – Nezamyslice (Kojetín/Prostějov).

V hodnocení ekonomické úrovně (Tab. 1) dosáhl region dobrých hodnot v ukazatelích úrovně dlouhodobé nezaměstnanosti a počtu nově postavených bytů. Předností regionu je poměrně vysoká míra podnikatelské aktivity a příznivé hodnoty ukazatelů rozvoje podnikatelských subjektů.

V regionu převažují mikro a malé subjekty s nadprůměrným podílem v priméru – 15,76 %, oproti Jihomoravskému kraji má region vyšší podíl podniků ve velikostní skupině s počtem zaměstnanců 50 – 249 (Tab. 2). K 1. 1. 2005 zde měl sídlo jeden podnik s počtem zaměstnanců větším než 200 a jeden podnik měl zahraničního vlastníka (Tab. 3).

1. Hodnocení ekonomické úrovně MAS

Ukazatel				Hodnota za JM kraj	Rozdíl proti JM kraji
U _x	Název	Měr. jedn.	Hodnota		
U ₁	míra nezaměstnanosti (2003, 2004, 2005 - průměrná výše)	%	10,40	11,08	-0,68
U ₂	dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. 2004	%	34,18	40,51	-6,33
U ₃	vysokoškolsky vzdělaní obyvatelé	%	4,74	10,32	-5,58
U ₄	vyjíždka za prací	%	77,09	46,78	30,31
U ₅	míra podnikatelské aktivity	podnik/ 1000 obyv.	184,47	225,52	-41,05
U ₆	rozdíl nově vzniklých a zaniklých malých podnikatelských subjektů (2000 - 2004)	podnik/ 10000 obyv.	4,96	5,21	-0,25
U ₇	rozdíl nově vzniklých a zaniklých středních a velkých podnikatelských subjektů (2000 - 2004)	podnik/ 10000 obyv.	0,83	0,70	0,13
U ₈	daňové příjmy obcí v roce 2004	Kč/obyv.	7 026,35	11 073,62	-4 047,27
U ₉	počet nově postavených bytů	byt/ 1000 obyv.	16,14	14,71	1,43
U ₁₀	vybavenost školními a zdravotnickými zařízeními	body	81	215,00	-134,00
U ₁₁	potenciál cestovního ruchu - průměrná výše	body	38,10	39,99	-1,89

2. Organizační struktura národního hospodářství

Ukazatel			Krajský průměr	Podíl z krajského průměru (%)	Rozdíl % proti krajskému průměru
název	jednotka	Hodnota			
Organizační struktura NH podle velikosti podniků - % podíl subjektů s počtem zaměstnanců:					
• 1 - 9	%	77,00	79,33	97,06	-2,33
• 10 – 49	%	17,84	16,39	108,85	1,45
• 50 – 249	%	5,16	3,66	140,98	1,50
• 250 a více	%	0,00	0,62	0,00	-0,62
Organizační struktura NH podle sektorů - % podíl subjektů v sektoru:					
• primárním	%	15,76	6,64	237,35	9,12
• sekundárním	%	31,66	25,27	125,29	6,39
• terciárním	%	52,58	68,08	77,23	-15,50

3. Největší zaměstnavatelé a podniky se zahraniční účastí

Název podniku	Sídlo	Odvětví činnosti	Počet zaměstnanců	Zahraniční kapitál
Největší zaměstnavatelé				
ROSTĚNICE, a. s.	Rostěnice	Zemědělství, lesnictví, rybolov	243	X
Strojírny Bohdalice, a. s.	Bohdalice	Strojírenský prům.	83	X
KOJAL Krásensko, družstvo	Krásensko	Zemědělství, lesnictví, rybolov	63	X
PEGAS – GONDA, s. r. o.	Ruprechtov	Hutnický a kovožprac. prům.	59	X
Ústav sociální péče pro tělesně postižené	Habrovany	Zdravotnictví	56	X
Podniky se zahraniční účastí				
EURODEKOR, spol. s r. o.	Luleč	Sklářský prům. a prům. stavebních hmot	26	Itálie

2.5. MAS Kyjovské Slovácko

Zástupce:

Předsedkyně sdružení

Ing. Vlasta Lochmanová

Sídlo

Infocentrum Kyjovské Slovácko

Masarykovo nám. 11

697 01 Kyjov

Členství:

4 svazky obcí

1 obec

3 podnikatelské subjekty

9 nestátních neziskových

organizací

1 církev

6 aktivních jedinců

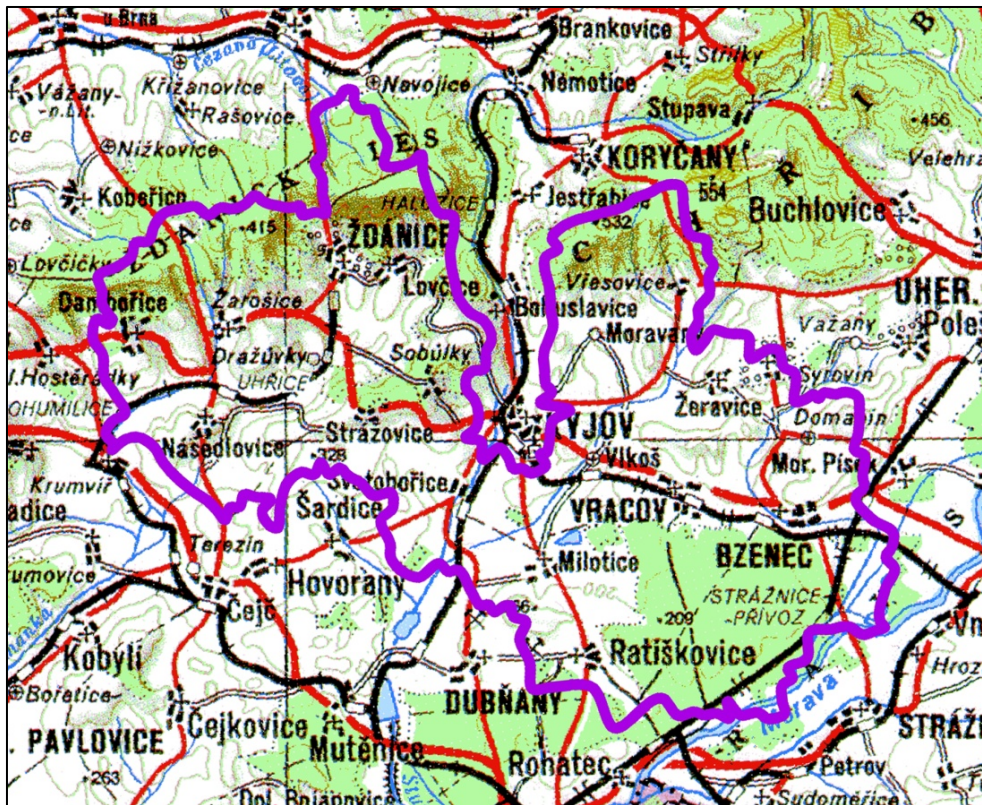
Region Kyjovské Slovácko	
	Archlebov
	Bukovany
	Bzenec
	Čeložnice
	Dambořice
	Romanin
	Dražůvky
	Hýsly
	Ježov
	Kelčany
	Kostelec
	Labuty
	Lovčice
	Milotice
	Moravany
	Násedlovice
	Nechvalín
	Nenkovice
	Ostrovánky
	Ratíškovice
	Skalka
	Skoronice
	Sobůlky
	Stavěšice
	Strážovice
	Svatobořice-Mistřín
	Syrovín
	Těmice
	Uhřice
	Vacenovice
	Věteřov
	Vlkoš
	Vracov
	Vřesovice
	Žádovice
	Žarošice
	Ždánice
	Želetice
	Žeravice

Zaměření MAS: Nové technologie

Rozvojová strategie: Území MAS Kyjovské Slovácko vzniklo přirozeným vývojem a komunikací mezi jednotlivými obcemi, později mikroregiony a na základě společných cílů v jednotlivých strategiích mikroregionů. Strategie MAS by měla napomoci vytvořit v území společný marketing a koordinaci jednotlivých akcí a naučí aktéry vzájemně spolupracovat .

Strategie byla schválena Valnou hromadou o.s. Kyjovské Slovácko 1.11.2004.

Zahraniční kontakty : je navázán kontakt s potenciálním rakouským partnerem z území LAG Auland Carnutum.

Region Kyjovské Slovácko

Počet obcí: 39

Počet obyvatel: 43 267

Rozloha v km²: 401,9

Hustota obyv./km²: 107,7

Poloha

Region leží v okrese Hodonín. Na severu zahrnuje svahy zalesněných vrchovin Žďánického lesa a Chřibů, střední část tvoří převážně bezlesá zemědělská pahorkatinná krajina, na jihovýchodě se rozkládá lesní komplex na písčitých půdách. Úzkým výběžkem je od regionu odděleno jeho přirozené centrum – město Kyjov.

Základní charakteristika

Osídlení regionu nedosahuje průměrných hodnot České republiky, i když některé venkovské obce jsou značně lidnaté (až 4 tis. obyv.), což vyrovnává popř. i převyšuje lidnatost zdejších malých měst (Bzenec, Žďánice). V regionu jsou dosud živé folklórní tradice. Průmyslová výroba je nejvíce zastoupena ve Vracově, Bzenci a Žďánicích (zejména strojírenství, potravinářství). Obyvatelstvo zaměstnané v průmyslu však ve vysokém podílu vyjíždí zejména do Kyjova, ale i do jiných center. V zemědělství převládá orientace na obiloviny a technické plodiny, zastoupeno je i vinařství. Hlavní atraktivitou cestovního ruchu je zámek Milotice, obecně však rozvoj cestovního ruchu má v regionu rezervy.

Fyzickogeografická charakteristika

Celková základní charakteristika:

Území MAS tvoří území dvou stávajících mikroregionů a sice Dobrovolného svazku obcí Severovýchod (s výjimkou obcí Čejč, Hovorany, Karlín a Šardice) a mikroregionu Nový dvůr. Náleží sem i všechny obce mikroregionu Moštěnka, který ale je celý součástí většího mikroregionu Severovýchod a dále obce Dambořice, Uhřice a Ždánice, které jsou současně členy mikroregionů Ždánický les a Politaví a Severovýchod. Území MAS je rovněž shodné s obvodem obce s rozšířenou působností Kyjov, vyjma obcí Šardice a Muchnice, a zaujímá celou severovýchodní část hodonínského okresu, tvořeného převážně Hustopečskou a Kyjovskou pahorkatinou, přecházející do Ždánického lesa a Chřibů. Jižní část zasahuje do tzv. Moravské Sahary. Jde o pestře členité, na jihu téměř rovinaté, zemědělsky převážně intenzivně využitě území se značným podílem vinohradů i ovocných sadů, ohrožované vodní, v rovinách i větrnou erozí. Podíl lesů je však rovněž nezanedbatelný, zvláště v Moravské Sahaře a v jádrových částech moravských Karpat. Mnohé vesnice si zachovaly typický jižanský a vinařský ráz. Etnograficky zaujímá část Hanáckého Slovácka, přecházející v Moravské Slovácko, podoblasti Kyjovsko a Vracovsko.

Reliéf terénu:

Reliéf území je převážně pahorkatinný, v podhůří Ždánického lesa a Chřibů až vrchovinný s výškovou členitostí 150 – 220 m, ploší části 75 – 150 m. V jižní části území (Moravská Sahara) převažuje rovina, směrem k severu je terén mírně zvlněný, s členitostí 30 – 80 m. Skalní útvary prakticky chybí. Výjimku tvoří pískovcová skalka u Skalky a několik pískovcových výchozů v lesním masivu v k.ú. Vřesovice a Moravany. Typická nadmořská výška území je mezi 180 - 420 m n.m. Nejvyšší nadmořské výšky dosahuje území vrchem Bradlo v k.ú. Moravany (543,4 m n.m.), nejnižší bod území leží v nivě Moravy v k.ú. Vracov (167 m.n.m.).

Geologicko – pedologické podmínky

Základ území tvoří flyšové pásmo ždánické jednotky s typickým střídáním pískovců, jílovců i slínovců na západě území. Významný je výskyt spraší. Území v Moravské Sahaře mimo vlastní nivu tvoří terasové štěrkopískvy řeky Moravy, překryté různě vysokými vrstvami vátých písků, místy se vyskytují vápnité jíly, štěrky či slatiny. Základ nivy řeky Moravy tvoří písky a štěrkopískvy nejnižší terasy překryté mocnými nivními hlínami.

Většinu půdních pokryvů tvoří černozemě, místy erodované v drobných sníženinách černozemě pelické. V lesních komplexech a vyšších polohách se na chřibských pískovcích vyvinuly typické kyselé kambizemě až litozemě. Na štěrkopískcích a vátých píscích se vytvořily převážně lehké nenasycené arenické kambizemě (drnové půdy) až kyselé rankery lokálně arenické černozemě či slatiny. V nivních sníženinách se vyskytují černice na slínech a flyšových svahovinách, které bývají často v důsledku kolísající podzemní vody různě oglejené.

Klimatické podmínky

Dle Quitta leží jižní část území v nejteplejší oblasti v ČR - T 4 s velmi teplým a suchým podnebím, většina pak v teplé oblasti T 2, vyšší polohy v mírně teplých oblastech MT 11 až MT 9. Teploty území kolísají od 8° C (Chřiby) do 9,5° C (nejjižnější část území), srážky od 509 mm v Čejči až po 750 mm na hřebenech Chřibů. Výhodou suché jižní části je relativní blízkost návětrného svahu Bílých Karpat. Projevuje se mírná teplotní inverze terénních depresí a lokální zamokření.

Hydrologické podmínky

Území mikroregionu patří do hlavního povodí Moravy, západní část do dílčího povodí Trkmanky, která se všemi přítoky ústí do Dyje u Podivína. Jihovýchodní část území patří celá do povodí Kyjovky s významnými přítoky Šardickým potokem, Hruškovici, Zamazanou a Moštěnkou. Východní část území odvodňuje Syrovinka, která s přítokem Vracovského potoka vtéká do Moravy u Bzence – přívozu, dále Ratiškovický potok. Umělých vodních nádrží je relativně málo (Spálený rybník u Dražůvek, Stolařka u Bzence, Klimentský rybník nad Vřesovicemi, Písečný rybník u Milotic, rybník Rašelina u Vracova, další rybníky u Kostelce, Hýsel a Ježova a několik dalších menších rybníků u Ratiškovic a Svatobořic – Mistřika). Rašelina je využívána rekreačně.

Biogeografická diferenciac

Dle biogeografického členění ČR (CULEK a kol. 1996) náleží většina nejjižnější části mikroregionu do bioregionu č. 4.4. Hodonínského, střední část MAS do bioregionu 4.3. Hustopečského a severní část náleží pak do bioregionu 3.1. Ždánicko – litenčického. Jen části k.ú. Bohuslavice, Čeložnice, Moravany a Vřesovice náleží do bioregionu 3.2. Chříbského. V Moravské Sahaře se potenciálně vyskytují acidofilní doubravy či teplomilné doubravy, zachované však dnes jen fragmentárně. Převažují kulturní bory, s ostrůvky různě přirozených doubrav, na vlhčích místech různé olšiny. V Kyjovské pahorkatině a Ždánickém lese se potenciálně vyskytují dubohabřiny, s ostrovy teplomilných i šípákových doubrav na jižních svazích, zachované dnes jen částečně. V nejvyšších polohách ve Chříbech jsou již souvislé bučiny. Prolínají se zde panonské (mimo les) a karpatské (lesní) prvky. V údolích místy výskyt lužních porostů typu *Pruno – Fraxinetum*. Typičtí zástupci flóry v jižní části jsou dub pýřitý, třemdava bílá, koulenka vyšší, katrán tatarský, hadinec nachový, trávnička bílá, tařinka chlumní, v lesích pak dymnivka dutá i plná a sasanka hajní, zapalice žluťuchovitá či ostřice doubravní. V severní části je charakteristický výskyt např. kozince dánského, hadího mordu nachového či kavylu vláskovitého, ve Chříbech např. vrbina hajní a čarovník alpský. Fauna je bohatá zejména na hmyzí druhy (kudlanka nábožná, kobylka sága, pacvrček, pestrokrídlec podražcový, okáči, modrásci), obojživelníky (skokan štíhlý) netopýry (netopýr brvitý) a ptáky (vlha pestrá, moudivláček lužní, strakapoud jižní, břehule říční, ťuhák menší, strakapoud jižní, mandelík hajní). Tekoucí vody náleží do lipanového pásma s přechodem do parmového až cejnového pásma, většina ryb však žije v rybnících.

Aktuální stav krajiny a její využití

Území MAS Dobrovolný svazek obcí Severovýchod je s výjimkou jádrových pohoří Chříbů a Ždánického lesa od pravěku osídlené, částečně degradováno odlesněním a těžbou, čímž vznikly na jihu aktivní písečné přesypy, kryté v 19. století rozsáhlými bory. Původní doubravy částečně zachovány na západním okraji Hodonína. Celkově převažuje krajina kulturní s převládající ornou půdou s významným podílem sadů a vinic. V 70. a 80. letech byla řada hodnotných ekotonů (lesostepí, lad a drobných lesíků i zemědělské půdy na svazích) rekultivována nebo zterasována (Dambořice). V rozptýlené zeleni jihovýchodní části četné akátiny. V členitých terénech, velkovýrobou neuchopitelných (zejména v podhůří Ždánického lesa a Chříbů) se však dosud zachovaly časté fragmenty původní maloměřítkové karpatské kulturní krajiny. Významná je soustava Hodonínských a Mutěnických rybníků. V území doznívá těžba lignitu, ropy a zemního plynu, která se přesunuje do oblasti Ždánického lesa. Je zde řada hodnotných maloplošných ZCHÚ, jako PP Váté písky (Vacenovice, Vracov), Horky (Milotice), Hošťálka (Labuty), Na Adamcích, Syslovky, Sovince (Želetice), U vrby a Moravanské louky. Většinou chrání unikátní lesní, lesostepní a stepní společenstva. PR Písečenský rybník v k.ú. Milovice je významné hnízdiště vodních ptáků.

Kromě nich je zde ještě řada hodnotných písčitých lokalit v rámci Hodonínské Doubravy.

Hodnocení životního prostředí

Zachované rozmanité a pestré ekosystémy se nacházejí ve zmíněných chráněných územích a v lesních komplexech Ždánického lesa, Chřibů, Babího lomu a Hodonínské Doubravy. Mimo ně převažuje intenzivní zemědělství s řadou negativ, leckdy necitlivě umístěnými zemními terasami a zejména intenzivní vodní erozí. Čistota vod má zlepšující tendenci. Velké průmyslové zdroje znečištění v území chybí.

Hlavním problémem území je blízká hodonínská elektrárna (dnes teplárna), která donedávna spalovala nekvalitní místní lignit, což činilo z Hodonínska oblast s nejvyšším výskytem zhoubných nádorů v kraji. Podobně nepříznivý vliv na krajinu (poddolování, zábor území) má těžba ropy a zemního plynu. Obojí má naštěstí zlepšující tendenci. Velmi nepříznivým jevem je i zvýšená automobilová doprava a z ní plynoucí exhalace díky důležitým silničním tahům přes Vlkoš a Vracov. Velkovýrobní zemědělství ohrožované vodní a větrnou erozí a znečišťováním povrchových vod zde představuje problém, nikoli však dominantní. V důsledku ochranných opatření dochází ke zlepšením.

Potenciál cestovního ruchu

Území MAS zaujímá značně různorodou a přitažlivou krajinu s množstvím historických památek i dokladů lidové kultury, přesto však leží poněkud ve stínu zájmu Pálavy, Lednicko – valtického areálu i Slavkovského bojiště. V území není možné se neseťkat s dosud velmi živým folklórem (písňe, kroje, tance, výšivky, nářečí). Hlavním magnetem je město Kyjov s hodnotnými církevními stavbami, muzeem a kvartálním folklórním festivalem Slovácký rok a veřejně přístupný barokní zámek s parkem v Miloticích, další památky (kostel, zámek s parkem) nabízejí Ždánice. Poutní místo Žarošice patří k jednomu z nejnavštěvovanějších na Moravě. Hodnotné partie zdejší, mnohde zachované malovýrobní krajiny i členitých lesních komplexů i Hodonínské Doubravy se značenými turistickými trasami a cyklotrasami, dosud nebyly turisticky objeveny (Koryčanská kaple, naučná stezka nad Ždánicemi). Vinařství a cykloturistika zde nabízejí četné možnosti, jak tyto zajímavosti postupně poznávat.

Ekonomická základna

Region Kyjovské Slovácko má zemědělský charakter. Současná ekonomika regionu je silně poznamenána změnou struktury zemědělských podniků a dosud nerozvinutou terciární sférou. V regionu je vysoká úroveň nezaměstnanosti i vysoký podíl dlouhodobě nezaměstnaných. Možností dalšího rozvoje regionu a vzniku nových pracovních míst v terciéru je využití potenciálu pro cestovní ruch, spojené vinařskou kulturou a udržováním folklórních tradic. Regionem prochází silnice I. třídy č. 54, na kterou navazuje několik silnic II. třídy. Územím dále vedou následující železniční tratě: Veselí nad Moravou – Kyjov – Bučovice – Brno; Kyjov – Mutěnice – Hodonín/Zaječí; Čejč – Klobouky u Brna - Ždánice. Na hranici regionu prochází II. národní tranzitní železniční koridor Petrovice u Karviné – Ostrava – Přerov – Břeclav (Rakousko).

V hodnocení ekonomické úrovně (Tab. 1) dosáhl region dobrých hodnot v ukazateli počtu nově postavených bytů. Poměrně dobrých hodnot dosáhl region také v ukazatelích vývoje počtu podnikatelských subjektů. Ve srovnání s Jihomoravským krajem má však region vysokou úroveň nezaměstnanosti i vysoký podíl dlouhodobě nezaměstnaných.

V regionu převažují mikro a malé subjekty s vysokým podílem v priméru – 12,52 %, oproti Jihomoravskému kraji má region vyšší podíl podniků ve velikostní skupině s počtem zaměstnanců 10 – 49 (Tab. 2). K 1. 1. 2005 zde mělo sídlo několik zaměstnavatelů s počtem

zaměstnanců větším než 100 a pět podniků mělo zahraničního vlastníka (Tab. 3). Tyto subjekty byly lokalizovány ve více obcích.

1. Hodnocení ekonomické úrovně MAS

Ukazatel				Hodnota za JM kraj	Rozdíl proti JM kraji
U _x	Název	Měr. jedn.	Hodnota		
U ₁	míra nezaměstnanosti (2003, 2004, 2005 - průměrná výše)	%	15,82	11,08	4,74
U ₂	dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. 2004	%	43,10	40,51	2,59
U ₃	vysokoškolsky vzdělaní obyvatelé	%	4,44	10,32	-5,88
U ₄	vyjíždka za prací	%	65,47	46,78	18,69
U ₅	míra podnikatelské aktivity	podnik/ 1000 obyv.	173,88	225,52	-51,64
U ₆	rozdíl nově vzniklých a zaniklých malých podnikatelských subjektů (2000 - 2004)	podnik/ 10000 obyv.	3,69	5,21	-1,52
U ₇	rozdíl nově vzniklých a zaniklých středních a velkých podnikatelských subjektů (2000 - 2004)	podnik/ 10000 obyv.	0,92	0,70	0,22
U ₈	daňové příjmy obcí v roce 2004	Kč/obyv.	7 473,83	11 073,62	-3 599,79
U ₉	počet nově postavených bytů	byt/ 1000 obyv.	16,53	14,71	1,82
U ₁₀	vybavenost školními a zdravotnickými zařízeními	body	184	215,00	-31,00
U ₁₁	potenciál cestovního ruchu - průměrná výše	body	38,41	39,99	-1,58

2. Organizační struktura národního hospodářství

Ukazatel			Krajský průměr	Podíl z krajského průměru (%)	Rozdíl % proti krajskému průměru
název	jednotka	Hodnota			
Organizační struktura NH podle velikosti podniků - % podíl subjektů s počtem zaměstnanců:					
• 1 - 9	%	75,70	79,33	95,42	-3,63
• 10 - 49	%	19,95	16,39	121,72	3,56
• 50 - 249	%	3,99	3,66	109,02	0,33
• 250 a více	%	0,36	0,62	58,06	-0,26
Organizační struktura NH podle sektorů - % podíl subjektů v sektoru:					
• primárním	%	12,52	6,64	188,55	5,88
• sekundárním	%	34,66	25,27	137,16	9,39
• terciárním	%	52,82	68,08	77,59	-15,26

3. Největší zaměstnavatelé a podniky se zahraniční účastí

Název podniku	Sídlo	Odvětví činnosti	Počet zaměstnanců	Zahraniční kapitál
Největší zaměstnavatelé				
UNIKOV, spol. s r. o.	Vracov	Ostatní zpracovat. prům.	428	X
MWG, s. r. o.	Bzenec	Ostatní zpracovat. prům.	294	SRN
PIKA, a. s.	Bzenec	Potravinářská a tabákový prům.	285	X
NAREX Ždánice, spol. s r. o.	Ždánice	Hutnický a kovožprac. prům	241	X
AGROPODNIK Hodonín, a. s.	Ratíškovice	Zemědělství, lesnictví, rybolov	189	X
Podniky se zahraniční účastí				
ELEKTROSVIT Svatobořice, a. s.	Svatobořice-Mistřín	Elektrotechnický prům.	66	Slovensko
COSTEC, COSMETIC and TECHNIC, spol. s r. o.	Dambořice	Chemický a gumárenský prům.	53	SRN
TENTE, s. r. o.	Ratíškovice	Hutnický a kovožprac. prům.	44	SRN
TECHNOPART GmbH, spol. s r. o.	Bzenec	Hutnický a kovožprac. prům.	23	SRN

2.6. MAS Partnerství venkova

Zástupce:

Ing. Stanislav Kamba

Sídlo:

Visky 96, 679 33

Členství:

24 obcí

2 mikroregiony

MAS Partnerství venkova obsahuje mikroregiony Letovicko a Malá Haná s výjimkou obce Chrudichromy, která je součástí mikroregionu Letovicko.

MAS Partnerství venkova	Borotín
	Cetkovice
	Malá Roudka
	Světlá
	Šebetov
	Vanovice
	Velké Opatovice
	Uhřice
	Úsobrno
	Deštná
	Horní Poříčí
	Horní Smržov
	Kreton
	Lazinov
	Letovice
	Mnichov
	Pamětnice
	Petrov
	Prostřední Poříčí
	Roubanina
	Krchov
	Stvolová
	Vísky
	Vranová

Zaměření MAS: Nové technologie, zvýšení kvality života ve venkovských oblastech.

Strategie rozvoje MAS:

Strategie rozvoje MAS vychází ze strategií rozvoje dvou zúčastněných DSO:

Rozvojová strategie mikroregionu Malá Haná

Strategický rozvojový plán Mikroregionu Letovicko pro léta 2001 – 2006

Zahraniční kontakty : Zúčastněný mikroregion Letovicko spolupracuje těmito zahraničními partnery: - Gmeine Kirchlinteln SRN,

- obec Slepčany, SK, smlouva o partnerství.

MAS Partnerství venkova

Počet obcí: 24

Počet obyvatel: 17 683

Rozloha v km²: 188,1

Hustota obyv./km²: 94,0

Poloha

Prostor MAS představuje nejsevernější část Jihomoravského kraje v okrese Blansko. Krajinně zaujímá okrajové části Českomoravské vrchoviny, Orlické pahorkatiny a Dražanské vrchoviny. Ve východní části se táhne rovinný pruh území – Malá Haná. Dopravně je však důležitější údolí Svitavy na západě, jímž prochází modernizovaný železniční koridor Praha-Brno-Vídeň a silnice E 461.

Základní charakteristika

Území představuje dvojjaderný (Letovice, Velké Opatovice) sociálně geografický region, důležitějším centrem jsou Letovice. Obě města jsou ale málo lidnatá. Okolní venkovské osídlení se vyznačuje velmi drobnými sídly, byť relativně hustě rozloženými. Největší průmyslový podnik je ve Velkých Opatovicích (P-D Refractories), více průmyslu ale mají Letovice (strojírenský, textilní). Zemědělství má nízkou intenzitu. Rozvoj turistiky není zatím přiměřený možnostem, které skýtá ráz krajiny (např. síť turisticky značených tras je řídká).

Fyzickogeografická charakteristika

Celková základní charakteristika:

Území MAS se skládá z ploch mikroregionů Letovicko a Malá Haná. Západní část (Letovicko) tvořená Svitavskou pahorkatinou (součást Českomoravské vrchoviny) je poměrně členité území vrchovinného charakteru.

Jádro a osu území východní části tvoří široké údolí Boskovické brázdy se svéráznou národopisnou oblastí Malá Haná, lemovanou ze západu Svitavskou pahorkatinou a z východu Dražanskou vrchovinou, spadajícími do údolí Malé Hané poměrně dlouhými a strmými svahy. Celkově jde o území s vysokou přírodní a krajinářskou hodnotou i pozoruhodnou

kulturou a historií. Dokladem toho je mj. skutečnost, že jihozápadní část Letovicka leží v přírodním parku Halasovo Kunštátsko, zřízeném k ochraně dochovaného malebného krajinného rázu.

Reliéf terénu:

Území mikroregionu náleží do Svitavské pahorkatiny, východní část do její netypické oblasti – široké brázdy Malé Hané. Od ní dále na východ zasahují do území ještě poměrně vysoké a srázné okraje Dražanské vrchoviny. Reliéf Svitavské pahorkatiny je dosti členitý, charakterizován je hlubšími údolními a opukovými hřbety. Skalní útvary jsou nečetné. Výšková členitost dosahuje 200 – 300 m. Typická nadmořská výška Svitavské pahorkatiny se pohybuje okolo 420 – 700 m n.m., u Dražanské vrchoviny okolo 360 – 600 m n.m. je v centrální části poněkud plošší (75 – 150 m, na okrajích 200 – 300 m). Nejvyšších nadmořských výšek dosahuje území lesnatým vrcholem Durana (625,5 m n.m.) s hradní zříceninou v k.ú. Úsobrno, nejnižší bod území (315 m n.m.) leží jižně od Sasiny v údolí Svitavy (315,5 m n.m.). Drobné skalní útvary se vyskytují sporadicky, např. na hřbetu Kamenná svatba u Malé Rudky na hranicích mikroregionu.

Geologicko – pedologické podmínky

Většina území Svitavské pahorkatiny je tvořena výše položenými okrsky východočeské křídly s převahou různých typů opuk, s od jihu pronikajícími amfibolity. Boskovskou brázdou (Malou Hanou) vyplňují permské červené jílovce a pískovce, kryté částečně sprašemi. Východní část území tvoří horniny kulmských sedimentů: břidlice a droby, kryté nejčastěji sprašovými hlínami a svahovinami. Nejčastějším půdním pokryvem v území jsou dystrické kambizemě, na těžších hlínách primární pseudogleje, na svazích pak typické kambizemě. V Boskovické brázdě se na uvedených podkladech vyvinuly hnědozemě a šedozemě, místy na spraších až černozemní hnědozemě.

Klimatické podmínky

Dle Quitta leží převážná část území v mírně teplé oblasti MT 9 a MT 7, případně MT 2 výjimečně MT 3. Okraje Dražanské vrchoviny s Malou Hanou pak náleží do MT 11. V území se projevuje teplotní gradient, související s klesající nadmořskou výškou. Průměrné teploty území se pohybují mezi 7 a 8° C a srážky dosahují 630 - 700 mm na Letovicku. Některé východnější části území leží v mírném srážkovém stínu. Českomoravské vrchoviny, tedy cca 550 – 610 mm s podobným gradientem jako u teplot. V hlouběji zaříznutých údolích (např. u Úsobrna) je poměrně častý výskyt teplotních inverzí.

Hydrologické podmínky

Území mikroregionu patří do hlavního povodí Moravy, Letovicko do dílčího povodí řeky Svitavy, kam ústí všechny významnější toky území (pravostranná Křetínka a levostranná Zavadilka, Kladorubka a Semíč). Východní část území náleží do dílčího povodí řeky Třebůvky. Větší část je odvodňována Uhřickým potokem, kam ústí významnější toky mikroregionu (pravostranný Úsobrný potok a levostranný Opatovický potok). Největší vodní nádrž na území je vodní nádrž Letovice, využívaná ke sportovnímu rybářství a rekreaci. Vzhledem k terénní členitosti a vysoké propustnosti půd se v území nachází jen velmi málo malých rybníků (dva pod Horním Smržovem). Jediné významnější, k rekreaci sloužící, rybníky jsou přímo v Letovicích a Lipina u Uhřic.

Biogeografická diferenciac

Dle biogeografického členění ČR (CULEK a kol. 1996) náleží převážná část mikroregionu do bioregionu č. 1.39. Svitavského a sice do jeho nejjihnějšího cípu. Malá Haná tvoří jeho netypickou část, východní část patří do západní části bioregionu 1.52. Dražanského. Území tvoří spojovací koridor mezi centry teplomilné bioty – jižní Moravou a Českou kotlinou. Potenciální vegetaci představují bikové, na svazích květnaté bučiny a suťové javorové habřiny, místy i vápnomilné bučiny. Na okrajových svazích do Malé Hané patří dubohabrové háje, místy suťové javorové habřiny. Podmáčená stanoviště v úzkých údolích a v prameništích zaujímají různé formace olšin a jasenin. V současnosti převažují kulturní smrčiny.

Flóra je dosti bohatá s převládajícími druhy hercynských listnatých lesů (např. sasanka hajní, samorostlík klasnatý, bažanka vytrvalá atd.) s karpatskými prvky (např. pcháč potoční, kakost červenohnědý, zapalice žluťuchovitá) a na loukách bělozářka větvitá, upolín evropský, zvonečník hlavatý, kuklík poroční.

Fauna je charakterizována typickými hercynskými druhy. Tekoucí vody náleží převážně do pstruhového a lipanového pásma. Z významnějších a vzácnějších druhů lze jmenovat ježka východního, ořešníka kropenatého, čečetku zimní, hýla rudého, mloka skvrnitého a skalnici lepou, jakož i četné zajímavé druhy měkkýšů.

Aktuální stav krajiny a její využití

Krajina mikroregionu Letovicko je malebná a členitá. V drobných polních lesících a rozptýlené zeleni mají významný podíl listnáče, v lesích na okrajích území však převažují kulturní smrčiny. Prostor Malé Hané je převážně zorněn a ozvláštněn výrazným fenoménem tělesa nedostavěné dálnice Vídeň – Vratislav s řadou různorodých, často velmi pokročilých sukcesních společenstev. Okraje Dražanské vrchoviny jsou dosti lesnaté s významným podílem listnatých lesů v drobných lesících a rozptýlené zeleni. Vedle kulturních smrčín však zde mají jistý podíl bučiny i dubohabřiny.

Území náleží do výrobního typu bramborařského, Malá Haná do řepařského, poměrně intenzivně zemědělsky využitého.

Krajina si přes veškeré nepříznivé dopady způsobené socialistickou zemědělskou velkovýrobou (úbytek rozptýlené zeleně, vodní eroze, zatrubňování vodních toků a meliorační odvodňování) i budováním kapitalismu (ruderalizace a zarůstání hůře dostupných zemědělských ploch, chátrání zemědělských farem) zachovala vyvážený harmonický charakter drobné skladby lesů, luk, polí a na Letovicku i menších vesnic. Přes tyto hodnoty nebylo v území vyhlášeno prakticky žádné maloplošné ZCHÚ, pouze malá jihozápadní část území (Petrov, jih Letovic) náleží do přírodního parku Halasovo Kunštátsko, dosti sporadické jsou i turistické značky.

S výjimkou menších lokalit těžby kamene se na území mikroregionu žádná další významnější nerostná ložiska nenacházejí.

Hodnocení životního prostředí

Vzhledem k dosud převážně zemědělskému, lesnickému a rekreačnímu využití území mikroregionu zde neexistují žádné významnější zdroje znečištění. K menším patří průmyslové provozy v Letovicích, stagnující lupkové závody ve Velkých Opatovicích a zejména rušná dopravní tepna podél Svitavy. Díky špatnému provětrávání severojižních údolí Svitavy a Malé Hané se zde v zimním období tvoří místní inverze. To se však poměrně zlepšuje v důsledku postupné plynofikace obcí. Zlepšuje se i čistota povrchových vod díky budování čistíren odpadních vod ve větších obcích mikroregionu. Erozní ohrožení existuje na některých výrazně svažitéch plochách orné půdy.

Celkový stav životního prostředí je tedy poměrně uspokojivý, bez vážnějších poškození.

Potenciál cestovního ruchu

Mikroregion je díky poměrně zachovalé pestré venkovské krajině (např. skalní útvary Kamenná svatba), rekreačně využívané Letovické přehradě, četným, byť méně známým kulturním památkám - hodnotné církevní stavby prakticky ve většině obcí, zámky s parky v Letovicích, Šebetově, Křetíně, Borotíně (s arboretem a prodejní školkou okrasných rostlin), Cetkovicích a Velkých Opatovicích, bývalé malé lázně ve Velké Rudce i nedaleké Jevíčko a zámek a kalvárie v Jaroměřicích - velmi vhodnou, zatím dosti opomíjenou oblastí pro kvalitní letní i zimní turistiku i cykloturistiku. Zvýšení tohoto zájmu pomocí vhodné směřované strategie může patřit k prioritám území MAS.

Ekonomická základna

MAS Partnerství venkova sdružuje převážně velmi malé obce, čemuž odpovídá vysoká úroveň dojížděky za prací a nízká míra podnikatelské aktivity. Přírozenými ekonomickými centry regionu jsou města Letovice a Velké Opatovice, v nichž je soustředěna většina zaměstnavatelů. Regionem prochází silnice I. třídy č. 43 (komunikace mezinárodního významu č. E461), na kterou navazuje několik silnic II. třídy. Územím dále vede I. národní tranzitní železniční koridor Děčín – Praha – Brno – Břeclav (Rakousko/Slovensko) a železniční trať Skalice nad Svitavou – Velké Opatovice – Moravská Třebová – Třebovice.

V hodnocení ekonomické úrovně (Tab. 1) dosáhl region dobrých hodnot v ukazatelích míry nezaměstnanosti, míry dlouhodobé nezaměstnanosti a počtu nově postavených bytů. Příznivý je vývoj počtu malých podnikatelských subjektů a poměrně vysokých hodnot dosahuje ukazatel potenciálu cestovního ruchu.

V regionu převažují mikro a malé subjekty s vysokým podílem v priméru – 12,34 %. Oproti Jihomoravskému kraji má region vyšší podíl podniků ve velikostní skupině s počtem zaměstnanců 50 – 249 (Tab. 2). K 1. 1. 2005 zde mělo sídlo několik podniků s počtem zaměstnanců větším než 100 a dva podniky měly zahraničního vlastníka (Tab. 3). Tyto podniky sídlily převážně ve Velkých Opatovicích a v Letovicích.

1. Hodnocení ekonomické úrovně MAS

Ukazatel				Hodnota za JM kraj	Rozdíl proti JM kraji
U _x	Název	Měr. jedn.	Hodnota		
U ₁	míra nezaměstnanosti (2003, 2004, 2005 - průměrná výše)	%	9,80	11,08	-1,28
U ₂	dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. 2004	%	36,36	40,51	-4,15
U ₃	vysokoškolsky vzdělaní obyvatelé	%	5,38	10,32	-4,94
U ₄	vyjížděka za prací	%	56,32	46,78	9,54
U ₅	míra podnikatelské aktivity	podnik/1000 obyv.	151,37	225,52	-74,15
U ₆	rozdíl nově vzniklých a zaniklých malých podnikatelských subjektů (2000 - 2004)	podnik/10000	5,64	5,21	0,43

		obyv.			
U ₇	rozdíl nově vzniklých a zaniklých středních a velkých podnikatelských subjektů (2000 - 2004)	podnik/ 10000 obyv.	0,00	0,70	-0,70
U ₈	daňové příjmy obcí v roce 2004	Kč/obyv.	6 875,59	11 073,62	-4 198,03
U ₉	počet nově postavených bytů	byt/ 1000 obyv.	13,74	14,71	-0,97
U ₁₀	vybavenost školními a zdravotnickými zařízeními	body	89	215,00	-126,00
U ₁₁	potenciál cestovního ruchu - průměrná výše	body	45,25	39,99	5,26

2. Organizační struktura národního hospodářství

Ukazatel			Krajský průměr	Podíl z krajského průměru (%)	Rozdíl % proti krajskému průměru
Název	jednotka	hodnota			
Organizační struktura NH podle velikosti podniků - % podíl subjektů s počtem zaměstnanců:					
• 1 – 9	%	74,40	79,33	93,79	-4,93
• 10 – 49	%	19,88	16,39	121,29	3,49
• 50 – 249	%	4,82	3,66	131,69	1,16
• 250 a více	%	0,90	0,62	145,16	0,28
Organizační struktura NH podle sektorů - % podíl subjektů v sektoru:					
• Primárním	%	12,34	6,64	185,84	5,70
• Sekundárním	%	29,44	25,27	116,50	4,17
• Terciárním	%	58,22	68,08	85,52	-9,86

3. Největší zaměstnavatelé a podniky se zahraniční účastí

Název podniku	Sídlo	Odvětví činnosti	Počet zaměstnanců	Zahraniční kapitál
Největší zaměstnavatelé				
P-D Refractories	Velké Opatovice	Sklářský prům. a prům. stavebních hmot	440	SRN
Tylex Letovice, akciová společnost	Letovice	Textilní, oděvní a kožedělný prům.	251	X
LETOVICKÉ STROJÍRNY, s. r. o.	Letovice	Strojírenský prům.	251	X
Sklárny MORAVIA, akciová společnost	Úsobrno	Sklářský prům. a prům. stavebních hmot	163	X
VOS zemědělců, a. s.	Velké Opatovice	Zemědělství, lesnictví, rybolov	134	X
Podniky se zahraniční účastí				
ABL, s. r. o.	Letovice	Hutnický a kovozprac. prům.	132	Švédsko

Struktura MAS Jihomoravského kraje

Název MAS	Struktura MAS					
	Obce	Svazky obcí	Podnikatelské subjekty	Fyzické osoby	Nestátní neziskové organizace	Círky
Region Podluží	14	1	5	5	3	0
Strážnicko	10	1	10	0	0	0
Daníž (MAS Znojenské vinařství)	33	1	0	0	0	0
Společná cesta, o.p.s.	19	2	2	0	1	0
Region Kyjovské Slovácko	39	4	3	6	9	1
MAS Partnerství venkova	24	2	0	0	0	0

